

LUTHERSK KIRKETIDENDE

INNHold

Et ensomt sted og en travel menighet / La teppet falle / Så høgt? / Liturgiske farger – nok en gang / Fra bispedømmerådene og Kirkedepartementet

SØNDAGSTEKSTEN

Askeonsdag – Birger Henrik Fossum

1. søndag i faste – Sjur Isaksen

2. søndag i faste – Ernst-Modest Herdieckerhoff

Det blir feil om ansvaret for å bedre prestens arbeidsvilkår først og fremst blir liggende hos den enkelte prest

Et ensomt sted og en travel menighet

«Kom med til et ensomt sted, hvor vi kan være alene, og hvil litt». Slik sa Jesus det til disiplene etter at de hadde vært i aktivitet og «lært folket» (Mark 6,31). Mange trofaste menighetsarbeidere har gitt tid og krefter til kirkens

arbeid både i advents- og juletider. Det har vært hektisk aktivitet. Januar kom kanskje med noen få rolige dager for travelheten igjen innhentet mange. Det er lett å stå på siden og si at vi må passe på oss selv så vi ikke sliter oss

ut. Men det er ikke lett i praksis der hvor selv de lovpålagte oppgavene fyller mer enn en vanlig arbeidsuke. Hva da med alt det andre som en så gjerne skulle ha gjort for barn, unge, familier og gamle?

Noen blir slitne av at det fokuseres så mye på arbeidets belastninger. Samtidig er det faktisk nødvendig så lenge dette er et stort problem for så mange. Mange menighetsarbeidere trives i jobbene sine. Men mange skremmes av rapporter om slitasje og overbelastninger. I en undersøkelse om arbeidsmiljø og utbrenthet blant norske prester har forskere i samfunnspsykologi ved Universitetet i Bergen funnet at den såkalt utbrente prest ofte får liten tilbakemelding og respons på sin innsats. De kan oppleve å måtte være prest døgnet rundt og kan streve med å få vikar når de trenger det. Noen har konflikter på jobben, og noen strever med å få jobb og familieliv til å henge sammen. Selve presterollen kan også være uklar og vanskelig å definere.

En trenger vel ikke være forsker for å kunne se at dette er noe av bildet. At problemer for menighetsprester ikke minst skyldes det spesielle arbeidet som en prest står i. Forskerne konkluderer med at det vil være fruktbart å legge et arbeidsmiljøperspektiv på tenkningen rundt prestenes virke og opplevelser. Noen som med autoritet kan si: Nå er det tid, rom og økonomi til å trekke seg tilbake og reflektere over hvordan ens egen arbeidssituasjon kan bli bedre.

Mye avhenger av arbeidets struktur og av arbeidsmiljø. Derfor blir det feil om ansvaret for å bedre prestens arbeidsvilkår først og fremst blir liggende hos den enkelte prest. Når dette bladet går i trykken, har vi ved Institutt for Sjelesorg nettopp gjennomført vår første såkalte ressursuke for prester. Det er et samarbeid mellom Kirkedepartementet, Presteforeningen og Sjelesorgsinstituttet og er et forsøk på å komme denne problematikken i møte. Kirkedepartementet og Presteforeningen skal ha honnør for at de har kommet i gang med et slikt tiltak. De utfordres til å fortsette et systematisk arbeid for å bedre forholdene for sine ansatte.

Målet for uken ved Sjelesorgsinstituttet var å gjøre det mulig for prester å komme avsides for å hvile. Det handlet om et «ensomt sted». Det var hvilepuls over dagens rytme. Noen foreleste om identitet og selvfølelse, om utbrenthet og slitasje og om veier til forandring. Dessuten var fokus rettet mot presterollen og hva den gjør med oss. I grupper kunne den enkelte uttrykke hvor en kjenner slitasjepunktene i sitt eget liv.

Men alle kan ikke reise av gårde. Kanskje kan noe gjøres i prostiet. Hva med den gode samtalen mellom kolleger der det går an å samarbeide om hvordan en kan få en god vekslings mellom arbeid og fritid for alle? Hvordan kan en i prostiet legge til rette for at alle kan komme bort med jevne mellomrom? Hvordan kan den enkelte få hjelp til å se hva en kan si ja til og hvor en med god samvittighet kan si nei? Og i hvilken grad kan

den enkelte selv ha innflytelse på sin egen arbeidssituasjon? Lokalt og sentralt må en se på hvordan en kan bedre arbeidsforholdene for den enkelte. Det må legges til rette for veiledning og for dekning av vikar når det er nødvendig. Vi vil gjerne ha medarbeidere som også etter mange år opplever tjenesten meningsfull. Det gjelder prester, men det gjelder ikke i mindre grad diakoner og kateketer.

Vår kirke trenger å minne både betalte og ikke-betalte arbeidere på at også Jesus tok disiplene til side så de kunne hvile og hente seg inn igjen. Tenk om menighetsråd og fellesråd, prost og biskop kunne gi kirkens ansatte legitim rett til ikke å påta seg alle de nye oppgavene som i og for seg kan være viktige nok. Fortsetter menighetsarbeidere på den måten som mange av dem gjør i dag, blir vi først og fremst et vitnesbyrd for verden om et heseblesende liv. Det er ikke bare lediggang som saboterer Guds gode ordninger for våre liv. Det er også det konstante og vedvarende arbeidspresset. Som kjent er det bare Gud som er uten grenser. Vi andre trenger kanskje hjelp fra arbeidsgiver så vi ikke arbeider hele døgnet, hele uken og hele året i strekk, år etter år. Kanskje skal vi ikke bare snakke om et kall til tjeneste, men også et kall til hvile og rekreasjon.

Vi ærer Gud når vi finner den gode veksling mellom arbeid og fritid. Drømmen er en kirke som ser det som en viktig oppgave å legge praktisk til rette for at den enkelte kan ta ut sin rettmessige fritid. Slik at den gode veksling mellom arbeid og fritid også kan fungere for kirkens medarbeidere.

BERIT OKKENHAUG
berit.okkenhaug@sjelesorg.no

La teppet falle

AV ÅDNE NJÅ

prest og stipendiat i systematisk teologi ved Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo

Den norske kirke har gjennom de siste tiårene gjennomgående fått en større grad av liturgisk bevissthet. Ikke minst kantorene, men også kreative prester i samarbeid med kunstnere og musikere, har gjort en kjempeinnsats for å revitalisere kirkens liturgiske skatt og også tenke nytt liturgisk. Det kan virke som mange er takknemlige for denne utviklingen – ikke bare de av oss som er såkalt høykirkelige. Men samtidig som jeg gleder meg over denne liturgiske fornyelsen kjenner jeg oppriktig på en viss uro. Det er et eller annet som ikke stemmer. Da tenker jeg ikke på at det «ikke funker», for det gjør det for en troende uansett for så vidt sakramentet feires. Men det forekommer meg at den liturgiske tenkningen som svært ofte ligger til grunn for dette fornyelsesarbeidet i Den norske kirke er temmelig problematisk. Hva er så en teologisk god liturgisk tenkning? Finnes en slik?

Det er juletid – egentlig en passende tid å reflektere rundt kirkens liturgi. I fjor hadde jeg som vanlig gleden av å delta på en rekke messer både i Den norske kirke og i den katolske. Og gang etter gang skjedde det samme. Jeg beveget meg mellom velfungerende, vakre og profesjonelle messer i Den norske kirke og mer slentrende, utydelige og folkelige messer

i vår moderkirke. Men hva er det som gjør at jeg stort sett finner de katolske messene langt mer troverdige på tross av prester som snakker utydelig og gjesper i koret og nonnekor som ikke alltid er heldige med intonasjonen? Veldig tydelig ble det under Pavens midnattsmesse. Der var det mye som «ikke funket». Paven, som til tross for sin sykdom selvsagt var hovedcelebrant, måtte vekkes når han skulle messe kollektbønnen og det var selvsagt helt umulig å høre ordene i bønnen. Slik gikk det slag i slag. For en «kvalitetsbevisst» protestant måtte det hele fortone seg i verste fall uinteressant og uprofesjonelt og i beste fall noe underlig. Så ble det også kommentert i pressen og mange var enige om at talen hans «ikke var særlig spennende». Selv var jeg dypt rørt over å se en syk og døende mann representere Kristus. Vel, så forskjellig kan opplevelsene være. Poenget med å trekke frem disse eksemplene er selvsagt ikke å snu det hele på hode og romantisere det slette og uprofesjonelle. Nei, snarere handler det om å finne ut av liturgiens vesen og dermed også virkelig skjønne hva kvalitet i liturgisk sammenheng er. Og om idealet for mange av våre liturger neppe er den romersk-katolske tradisjon, eller for den saks skyld den østlige, men kanskje

snarere deler av den anglikanske, så kommer vi ikke utenom å diskutere hva liturgi (den gudstjenestelige tjeneste) i virkeligheten er.

Liturgi er drama?

Liturgi er drama får vi høre. Det er i en viss forstand selvsagt riktig. Liturgi er virkelig en type dramatisering. Dermed kunne det være nærliggende å tenke liturgien parallelt til skuespillet og teatrene. Og så er veien kort til å invitere mer og mindre profesjonelle skuespillere og sangere, som aldri har bedd en tidebønn i hele sitt liv, for å instruere oss i hvordan vi skal lese tekstene, gå i prosisjon og oppføre oss på «scenen». Liturgi er drama – og fordi kirken har et enda bedre budskap enn Ibsen skal vi være enda bedre, enda mer entusiastiske i vår scenekunst, sies det. Denne tankegangen kan virke riktig så besnærende, men kan neppe bli mer feilslått. Liturgi er riktignok drama, og har selvsagt klare paralleller til de verdslige kunstartene, men er likevel kvalitativt (ikke bare kvantitativt) fundamentalt forskjellig fra disse. Den verdslige scenekunst skal først og fremst formidle et innhold – gjerne et nytt og interessant, til et mer og mindre lydhørt publikum hvis mål og ønske er å være fornøyd og grepet. Så kan vi da også få en indikasjon på om det hele funker gjennom avisenes terningskast. Det liturgiske drama derimot, som først og fremst ikke er formidlingskunst, men kultisk ritual (en annen type drama), er en gjentakende (ikke ny og «spennende») guddommelig hendelse hvor Gud reelt fastholder sin elskede skapning i sin nåde mot døden og djevelens makt. Om vi virkelig tror at kirkens liturgiske tradisjon og messen i særdeleshet, reelt representerer det guddommelige kosmiske drama uansett «kvalitet», virker det noe fremmed å kaste oss inn i terningenes vold og vente begjærlig på anmeldelsene. Det liturgiske drama er selvsagt også i forandring og inneholder særlige kriterier for kvalitet, men da mer som en egen folklorisk tradisjon som ikke uten videre kan reduseres til de verdslige kunstarter.

Pedagogisering og kirkens liturgi

Liturgi er kommunikasjon hører vi også. Det er selvsagt også riktig, men på en fundamental forskjellig måte enn i skolen og scenekun-

sten. Det handler ikke først og fremst om på mer og mindre pedagogiske måter å formidle et innhold for forstanden og følelsene, men snarere om en reell innlemmelse i det guddommelige mysterium uavhengig av om en får med seg alt eller ikke. Liturgi er kommunikasjon, men ikke som pedagogisk formidling i analogi til teateret og skolen, men som kultisk og mystisk fellesskap med Gud og hverandre (communicare – communio). Derfor er det en stor misforståelse at alle skal se og høre alt. Poenget er ikke at alle skal få med seg alt, men snarere at Guds kjærlighet på ny virkelig er til stede og at vi ufra Jesu løfte virkelig kan ha tillit til det. Videre er det en tilsløring å snakke om at liturgen ikke skal «stå i veien» for budskapet, som om mysteriet var bortenfor kulten. Liturgien og liturgen er ikke et slags mer og mindre renvasket vindu inn til det hellige, men er selve den reale representasjonen av det hellige. Hvis liturgien forstås som «vindu» kan vi vel like gjerne knuse det for å få bedre sikt, som jo mye moderne protestantisme flittig har prøvd. For så vidt kirken viker bak den korsfestede Kristus og lever på Guds ord og løfte er ikke det hellige mysterium å finne «bak», men snarere «i og med» liturgen og liturgien. Så skal vi ikke pusse vinduer, men snarere glede oss over den skatten som finnes i leirkaret.

Den pedagogiseringen av kirkens liturgi som herjer i Den norske kirke som en slags «kirkelig pietisme» har fått store og beklagelige konsekvenser. En kultisk-realistisk forståelse av liturgien hvor mysteriet virkelig representeres i kulten (anamnesis – realkultisk forstått) erstattes av et mer og mindre pedagogisk undervisningsdrama som forsøker å formidle et ellers fjernt mysterium (anamnesis – kognitiv forstått). Liturgen blir overtydelig og nærmest flat i sin dimensjonsløshet og kan like gjerne overføres på storskjerm. Dette har gått så langt at vi til og med mister endel liturgiske symboler. Døpefonten flyttes opp i koret – opp på scenen – for at folk bedre skal se og høre. Alteret trekkes frem og «nedlegges» med samme grunn. Viktige eukaristiske symboler – som at presten heller noe vann i vinen, som altså ikke dreier seg om avholdssaken, men snarere gjenspeiler Kristi døds sakramentale fylde (vann og blod fra hans side), for-

svinner rett og slett; det er det jo ingen som ser symbolet likevel. Tradisjonens nokså sammensatte praksis om bukking og korsing individualiseres eller forsvinner regelrett; det bør jo være nok at vi kan se og høre og i beste fall syng, sitte og stå. De klassiske og nærmest allmennreligiøse symbolske håndstillinger ved prosesjoner (sammenholdede hender), bønn (sammenholdede hender eller svakt utholdede hender) og ved velsignelseshandlinger (Kristi to naturer og treenigheten) forsvinner også – sannsynligvis på grunn av en mer puritansk liturgisk blygskap, men ofte også kombinert med en en eller annen forestilling om hva som «kommuniserer» og hva som føles/er naturlig eller ikke. Eller for ikke å snakke om hvor dåpsvannet ofte tar veien etter messen – rett i vasken; det er jo likevel ingen som ser at diakonen heller vannet ut på kirkegården som et reelt symbol på kirkens oppstandelsestro. Noen ganger fører det pedagogiske synet på liturgi til det motsatte problem. Symbolet er med i liturgien, men uten at det helt regnes med, eller enda verre; ved at det rasjonaliseres bort. Henvendelsen til den døde ved begravelser (for eksempel ved overgivelsen og jordfestelsen) og forbønn for den døde (som endelig igjen er kommet inn i liturgien) blir av mange, ikke minst av de «lærde» nyprotestanter, oppfattet symbolsk-pedagogisk istedenfor real-kultisk. Som om de døde troende, altså de som ikke er døde men «hviler i fred», ikke lenger er lemmer på Kristi levende kropp. Således også med prefasjonens «med dem vil også vi forene våre røster og tilbedende syng» som overdøves av tellermaskinens utregning av hvor mange som er på messen - som om ikke alle troende til alle tider er der i og med den ene udelte Kristus.

«Kvalitet» i kirkens liturgi

Dagens pedagogisering av liturgien i Den norske kirke er ikke bare problematisk utfra et mer allment begrep om kultisk drama til forskjell fra verdslig drama, men også utfra det særskilte kristne gudsbildet. Under mye liturgisk arbeid i kirken tror jeg der ligger antakelse at liturgien og messen skal være «profesjonell» utfra samme kriterier som de sekulære kunstarter. Men slik er det ikke uten videre. «Kvalitet» i kirkens liturgi har selvsagt

mange likhetspunkter med alminnlig kvalitet, men er likevel grunnleggende anderledes. Fundamentalt gjelder det at kirkens tjeneste ikke har sin verdi utfra den til enhver tid gjeldende kvalitet, men utfra Kristi kall og løfte. Til forskjell fra på teateret og ellers i verden handler det i kirken ikke om å gjøre det en er best til, men det en er kallet til. Ved concebrasjon skal derfor hovedcelebranten messekollektbønnen og den eukaristiske bønn uavhengig av om en av de andre prestene er «flinkere å messe». Og da spiller det liten rolle om det «funker» eller ikke. Kirken er ikke kallet til å fremstå liturgisk som et smidig og glatt såpestykke uten feil og lyte, men å leve med Ham som handlet selv om han ikke ble sett og hørt og som var rettet mot Gud uten tanke på om det «funket» eller ikke. Slik også med apostelen Paulus som hos korintermenigheten måtte forsvare sitt guddommelige kall mot entusiastens anklager om svakhet, nervøsitet og skrøpeligheit. Derfor gjør paven det han er kallet til når han trofast og nettopp i sin skrøpeligheit daglig forretter messen og ikke lar seg friste til å stige ned fra korset. Dette er også bakgrunnen for at «kraft» og «styrke» i kirkens liturgi ikke har sin automatiske parallell i de verdslige kunstartene, hvor et skrik ofte (men riktignok ikke alltid) formidles som et skrik og jubel som jubel. Fordi mysteriet er så ufattelig stort og uendelig vakkert i liturgien lever i motsetningen mellom guddommelig skjulthet og nærhet, kan lovprisningens jubelsang med englene og alle de troende til alle tider og det intense kyrrierop med alle de lidende kanskje mest naturlig skje ved en tilsynelatende motsetning – hvor svakheten og tausheten blir himmelropende. I kirkens tro og dermed også liturgi heter det alltid: Guds kraft fullendes i svakhet. Og om vi skal rose oss så er det av vår svakhet.

La det hellige mysteriet vokse frem

Vi har kommet langt i det liturgiske arbeidet i Den norske kirke, ikke minst ved hjelp av ivrige musikere og kunstnere. Nå er det imidlertid på tide å komme et skritt videre. Da gjelder det å la «lykke-til»-mentaliteten ligge og la det hellige mysteriet vokse frem intenst og stillferdig i liturgiens jevne puls – som Helligåndens pust, hvor også innpusten får plass. Så kan vi

også arbeide med å gjøre liturgien bedre og mer troverdig, men da utfra kirkens egen tro og liturgiske tradisjon hvor også skrøpeligheiten, det mysteriøse og det uutgrunnelige også får en sentral plass. Det er god grunn til å takke

teaterinstruktørene for hjelpen, men også å si takk for nå. Tiden er inne for å la applausen stilne og teppet falle og kjenne på frydefull ærefrykt over det mysteriet som stråler frem gjennom det forhenget som revnet i to.

Så høgt?

AV PER INGE VIK

sokneprest i Vatne

Vi har fått ny gravferdsliturgi, og takk for den! Som forrettande prest i eit prestegjeld der mange går i gravferd («funerals are very popular here!», sa vår tidlegare, engelske organist), har eg lært å setje pris på det rike utvalet av tekstar og bønner den nye ordninga femner. Like eins dette med å gi den døde over i Guds hender, legge han/henne frå seg, er noko fint og rett, både i sorgprosessen, og reint teologisk: Dommen høyrer Herren til, så også i den forstand gir vi den døde ifrå oss.

Men noko som ikkje er så bra, er at Verbum forlag har prestert å sende ut teksten med ein trykkfeil i den nynorske utgåva! Der står «Så høgt har Gud elska verda...» Dei har teke med eit ord som eigentleg ikkje står i nynorsk-bibelen.

Eg har undersøkt nokre få utanlandske omsetningar, og framom alt, den greske grunnteksten, og det er faktisk berre på norsk bokmål eg finn ordet «høyt». Av ein eller annan grunn tok omsetjarane til bokmål inn det ordet. Eg veit ikkje heilt kvifor dei gjorde det, og ein må verkeleg spørje om kor heldig det var!

Dette kan kanskje høyrast ut som ein bagatell. Men etter kvart som eg har reflektert over det, er eg glad for at ordet «høgt» ikkje står i grunnteksten, og heller ikkje i nynorsk-bibelen. For eg tenkjer: blir ikkje det ordet ei innnevning? Eg synes i alle fall det er godt at Guds kjærleik ikkje berre er i det høge! Men i

det vide og breie, og ikkje minst, der vi treng det mest: i det djupe og låge.

Vi har nettopp feira jul, og det er dette høgtida handlar om: Guds evige Son steig ned frå det høge, og vart menneske, fødd i fattigdom. Inkarnasjonen er eit uttrykk meir for djupna enn for høgda i Guds kjærleik. For meg blir det ei innsnevring å seie: «Så høgt har Gud elska verda.» Vi kunne like gjerne seie «Så vidt og breidt,» eller aller helst: «så djupt elska Gud verda.»

For Bibelen understrekar at Guds kjærleik er med oss, ikkje minst i det låge. *Om eg så går i dødsskuggens dal, ottast eg ikkje for noko vondt, for du er med meg, seier Salmisten.* I tåredalen, i sorga sitt landskap også, er denne Guds kjærleik nær. Når vi er djupt nede. Som Gud seier ein annan stad i sitt ord: *I det høge og heilage bur eg, og hjå den som er knust og nedbøygd i ånda.*

I evangelia ser vi korleis Jesus oppsøkte menneske som hadde det vondt, dei som andre ikkje såg, dei som vart definerte utanfor det gode selskap. Eller dei som sjølv hadde stilt seg utanfor. Det var dei han tok seg av, det var dei han søkte fellesskap med. Med sitt nærver, med si trøyst og med si tilgjeving, viste han i praksis kor djupt, vidt, breidt og høgt Gud elska menneskeslekta.

Liturgiske farger – nok en gang

AV PER LØNNING

Kjell Bjørka fortjener takk for å invitere nok en samtale om temaet liturgiske farger (LK 22/2003). Skal kirkenes fargeskala tjene et pedagogisk formål, er der alltid plass for litt refleksjon fra tid til annen. Takk ikke minst for et greit utgangspunkt: en opplevelse fra Tanzania som aksentuerer spørsmålet om økumenisk forståelse og fellespraksis. Et stykke videre kan jeg også følge tankerekken. Men ettersom ferden skrider frem, blir det økumeniske perspektivet borte – på alarmerende vis.

Fiolett – svart?

For egen del er jeg vokst opp med svart som langfredagsfarge (i Storetveit kirke), og sørget senere, på 1960-tallet, for at Domkirken i Bergen sammen med de øvrige fire farger fikk fornyet svart prekestolklede og antependium. Til godt og vel midtveis på 1900-tallet var svart regnet som liturgisk farge nr. 5 verden over. Hellerstrøms *Liturgikk* – praktikums-pensum i mine dager – lærte at «Svart är sorgens färg och hör tillsammans med långfredag och jordfästning.» Og to tiår etter var svarte stolaer fortsatt salgsartikkel i velutstyrte bransjebutikker på begge sider av Atlanteren. Selv kjøpte jeg én i norskåttede Augsburg Publishing House i Minneapolis. Den har jeg i mellomtiden forært min gamle domkirke for å komplettere dens svarte serie, etter at samarien, den tidligere så velegnede langfredags- og gravferds-partner, var borte.

Dermed har jeg, som man forstår, unnlatt å applaudere når utviklingen økumenisk-internasjonalt de siste 30-40 årene har løpt fra liturgisk farge nummer 5 – en verdensvid trend Bjørka ikke synes å ha observert – og

sorgfunksjonen er blitt oppslukt av fiolett, på én gang botens og håpets farge, i de liturgisk trendsettende kirkefamilier. I dag trenger en prest minst av alt å kjenne seg som pantsatt bondedreng om han stiller med fiolett stola ved en gravferd, enn ikke i «svarteste Afrika». Vi skal forøvrig merke oss at i tiårene før samarien ble borte hos oss, hadde kombinasjonen med kort messeskjorte over svart fotsid prestekjole i land etter land veket for fotsid alba uten synlig presteplagg under. Alt dette må sees i en viss sammenheng.

Det som prinsipielt kan anføres for den nyere praksis, er erkjennelsen fra 1 Tess 4:13: kristendommen kjenner ingen sorg uten håp – sorg og sorgfarge i seg selv savner eucharistisk referanse, og somme vil trekke liturgisk relevans i tvil. Dog: kirkelig etikette dreier seg for en stor del om pedagogikk og kan ikke avledes av dogmatikken alene. Poenget må være at fargeskalaen forklares for folket så den – enkelt og anskuelig – kommer til å illustrere vidnesbyrdet i dets mangfold. I denne sammenheng teller ikke bare en farges «naturlige» assosiasjonsskala. Denne er sjelden helt avgrensbar. Den må tydes via hundreårenes kirkelige praksis så vel som via aktuell økumenisk consensus.

Vår kirkes fargeregulativ reflekterer dagens økumeniske fellesorientering. Jeg har selv praktisert det uten å nøle, og ville som biskop aldri tilrå nye kirker eller nye prester å plusse på med svarte tekstiler. Likevel har det falt meg naturlig å be de kirker som fra før har slike (i sine tilfelle verdifull kirkekunst, både i liturgisk design og i håndverksmessig utføring), fortsatt å gjøre bruk av dem, i samsvar

med egen tradisjon og med det som har vært såpass utbredt økumenisk praksis.

En sidebemerkning: Bjørka og jeg synes lykkelig enige om at fargens navn er «fiolet» – ikke «lilla», slik Vårt Land og tafatte konfirmanntlærere gjerne doserer. Lilla er kort og godt «blekfiolet» (Norsk Riksmålsordbok), en farge uten liturgisk hevd.

Rødt

Men i fortsettelsen får Bjørka meg til å steile: *«I Norge symboliserer rødt kjærlighet og jul – blod og kamp. Det fungerer rotete å bruke den Stefansdager (...) og pinse, men ikke jul og 1.mai. (...) Dersom vi skal ha gudstjeneste på arbeidernes dag, hva er da mer naturlig enn å bruke fargen for arbeidernes dag. (...) Å bruke grønt 1. mai er særdeles problematisk, det kan oppleves som en provokasjon. Reaksjonene uteblir vel først og fremst fordi vi ikke har klart å bevisstgjøre folk på liturgisk fargebruk.»*

Jeg gnir meg i øynene. (1) For det første er liturgiske farger ikke et spørsmål om farge-symbolikk «her i Norge» isolert, men om et felles signalsystem innenfor «*ecclesiam sanctam catholicam*». (2) For det annet har det hersket – og hersker det – økumenisk enighet om å knytte rødt direkte til den tredje trosartikkel: Helligåndens og Kirkens farge. Dermed vil den også i forlengelsen bli forstått p.d.e.s. som den kristne søskenkjærlighets, p.d.a.s. som martyriets (det selvhengivende trosfelleskaps) farge. I vår kirkevirkelighet i dag er det vel som vigslingsfarge vi opplever den oftest (ordinasjoner, innsettelse, kirkevigslinger og kirkejubileer). Liturgisk symboliserer rødt ikke jul eller påske (det gjør hvitt, fargen for fest og lovsang!), heller ikke kristenlivet som kamp (det gjør fiolett, kfr.fastetiden!).

«Rotete» kan dagens regulativ bare kalles utfra rotete kriterier. De siterte bemerkningene om 1.mai er i så måte talende. For den som er fortrolig med økumenisk fargebruk, kan rødt på 1.mai bare tydes som forsøk på å inkorporere arbeiderbevegelsen som et stykke Kirke. Det alternative tankemønster Bjørka tenker ut fra, får bare konsekvens dersom vi tømmer fargen for det økumeniske symbolinnhold den til dato har hatt. En symbiose av «gammel» og «ny» tyding ville her ende opp som sekularklerikalisme. Meningen i vigs-

lingsritualenes *Veni, Sancte Spiritus* ville være utvasket og utblandet på én gang. At arbeiderbevegelsen skulle føle seg fornærmet over ikke å møte «sin» farge i kirkedøra, eller at den på en glitrende vårdag skulle anse grønnfargen for mindre-verdig – undrer det noen at folk til nå har manglet fantasi til å se «provokasjonen»? Trer noen inn i kirkehuset med forventning om at alter, prekestol og prest skal låne farge fra dagens faner?

Dersom grønnfargen er en fornærmelse mot arbeiderbevegelsen 1. mai, hvem i alle dager er den så en fornærmelse mot 17. mai? Er den grønne fargen for «hverdagslig» på festdager? Da ville det mest nærliggende alternativ være gledens farge: hvitt. Dens dogmatiske signalspekter innskrenker seg i utgangspunkt til å fokusere glede og takk, og fargen er solid etablert også på skapelsesteologisk territorium – nemlig ved brudevielser. Den ville heller ikke fordre frem-og-tilbake-skifte i mai måned. Ville vår kirke drøfte en slik mulighet, skulle jeg ikke si noe. For 17. mais vedkommende kunne det neppe regnes med utenlandske innvendinger. Og 1. mai: ville de «røde» på kirkebenken kjenne seg provosert av de «hvite» ved alteret? I så fall: ville historiske grunner bli anført for dette? Nevnte «røde» ville provoseres akkurat like mye og like lite som av dagens «grønne», skulle jeg tro. Også menigheten 1. mai stiller med en intuitiv forståelse av at kirke er kirke. Og vil at det skal være slik.

SØNDAGSTEKSTEN

Birger Henrik Fossum, Sjur Isaksen og Ernst-Modest Herdieckerhoff

Askeonsdag

25. februar 2004

Prekentekest: Matt 6,16–18

Jesaja 58,5–9; 1 Joh 3,4–8 [9–10]

Det som var

Askeonsdag er et gammelt tidsskille. Dagen før – feitetirsdag – var den siste dagen i karnevalsfeiringen før faste, dagen for feit festmat. Med askeonsdag innledes fastetiden, idet dagene onsdag til lørdag før 1. søndag i faste ble lagt til fasten for at det skulle bli nøyaktig 40 fastedager før påske. Dagens navn kom av at en ved gudstjenesten brukte aske (etter palmegrenene fra palmesøndagen året før) som ble strødd på menighetens panner i det de knelte og presten sa: «Husk at du er støv, og at du skal bli til støv.» (*Memento homo, quia pulvis es, et in pulverem reverteris*, jfr 1 Mos 3, 19.) Dette var opprinnelig en botsrite, som etter hvert hele menigheten deltok i fra 1100-tallet. Den gav samtidig en konkret påminnelse om alles forjengelighet.

I vår kirke forsvant askeonsdagen fra den liturgiske kalender med reformasjonen. Kirkeordinansen fra 1542 kjenner ingen særskilt gudstjeneste på Askeonsdag, men har på den annen side to ukentlige bededager i byene: onsdager og fredager. De førreformatoriske fastedagene (*dies stationis*) ble ved reformasjonen til gudstjenestedager, da det skulle forkynnes *pönitentz* og *tro*. På en av ukens hverdagsgudstjenester skulle også litaniet synges.

De lange linjer tilbake til den middelalderlige fastetiden er ugjenkallelig brutt hos oss, derimot har vi fra 1600-tallet av en ennå levende tradisjon med *pasjonsgudstjenester*. Ved

forordning av 19. januar 1639 bød Christian IV at det skulle prekes over deler av Jesu lidelseshistorie på landet hver onsdag i fastetiden. Slik er det også i Kirkeritualet av 1685: «Saa længe Fasten varer, predikis alle Bededager [= onsdager og fredager, den årlige ekstraordinære bededag ble forordnet først i 1686] og andre Uge-Prædikener, hvor de og holdis, Christi Lidelsers Historie, efter den Helsing, som hid indtil brugelig været haver ...»

Onsdagsgudstjenestene ble i byene fra 1739 av omgjort til katekisasjoner, på landet ble de avskaffet. Fredagsgudstjenestene i byene ble beholdt, men oppslutningen sviktet utover på 1700-tallet.

Selv om de ukentlige hverdagsgudstjenestene med bededagskarakter ble borte, er det flere vitnesbyrd om at det ble holdt hverdagsgudstjenester i fastetiden på 1800-tallet. Alterboken av 1889 omtaler «Fastepredikenen» over lidelseshistorien eller en fritt valgt tekst – helst på onsdag eller fredag. Denne bestemmelsen finner en igjen i Alterboken av 1920 og i vår Gudstjenestebok. Vi har altså en gammel *fastegudstjenestetradisjon* i vår kirke – jfr Sverre Barstads salme «Fastetid» fra 1893, som er en pasjonssalme (NoS 164) – mens vi knapt kan sies å ha en særskilt *askeonsdagstradisjon*. Tekstboken av 1920 har ingen tekster for askeonsdag, og Eivind Berggrav nevner heller ikke askeonsdag som en særskilt gudstjenestedag i *Tider og tekster* fra 1947.

Et tilbakeblikk på den offisielle almanakken fra 1940 og framover viser at Feitetirsdag (fra 1962: Feitetirsdag (o. du tertefine!)) har vært markert årlig i kalenderen fra 1949. Askeonsdag var med allerede i 1945, men senere ikke fast hvert år før fra og med 1963. Det kan kan-

skje avspeile en utvikling; fra 1963 – bilsalget var frigitt et år før – var vi kanskje klar til å besinne oss på de mer asketiske sider ved vår kulturtradisjon?

Prøveliturgien fra 1965 innførte propriumsledd for Askeonsdag – de samme som for 1. søndag i faste – men ingen egne tekster.

Askeonsdag fikk faste tekster først ved tekstrevisjonen i 1977. Dagen fikk kun én tekstrekke, en har kanskje antatt at dagen ikke ville bli noen helt allmenn gudstjenestedag med det generelle behovet for variasjon? Dagen har heller ikke fått noen egen liturgi i Gudstjenesteboken, men i avsnittet om Fastegudstjeneste heter det at det kan holdes fastegudstjeneste på hverdager og at det i alle tilfelle bør holdes gudstjeneste på askeonsdag. For de øvrige fastegudstjenestene er det angitt at en leser et avsnitt av lidelseshistorien, en annen tekst med pasjonskarakter eller en av tekstene for foregående søndag. Luthersk Kirketidende hadde tekstgjennomgåelse for Askeonsdag først fra 1994 av.

La det til slutt være nevnt at Liturgikommisjonen i sin tid foreslo å legge Bots- og bededag til Askeonsdag. Det er fortsatt et meget godt forslag. Det ville berget en søndag om høsten ut av bededagens fredagsfangenskap. Presteforeningens motstand mot forslaget i sin tid er et pinlig minne.

Det som er

Evangeliet fra Matt 6, 16–18 gir forøvrig ingen sterk tilskyndelse til å markere en årlig fastetid med ytre tiltak, snarere tvert imot. I så måte har en del av det som i de senere år har kommet tilbake til dagen – aske i pannen, ledsaget av de gamle ord fra middelalderen – etter mitt skjønn et ganske anstrengt forhold til dagens evangelietekst. Det samme kan en kanskje si om fastebøsser og liknende – slikt burde en heller ordne i stillhet, med avtalegiro til Kirkens Nødhjelp, og da for hele året! Mange ressurser ville blitt frigjort i vår kirke om flere ble faste givere.

Mye av det som er skrevet om fastetiden, gjør den til en avgrenset tid for slikt som jeg synes alltid bør være der. Noen strever med forsetter om et bedre andaktsliv noen uker. Hvorfor bare noen uker, forresten? Noen vil innrette en tid med konsentrasjon om Jesus –

og hva så etterpå? Fastetid gir mange en årlig tilbakevendende følelse av tilkortkommenhet. Så kan vi selvfølgelig preke om Jesus som ser til mislykkede fastere med sin nåde og oppreisning, men det blir et nokså indirekte kirkeskapt prosjekt.

Vi savner en allmenn kirkelig rettleiding om hva fastetiden skal være. Kirkens Nødhjelps fasteaksjon – nå også med konkurranse fra andre – er den tydeligste allmenne markeringen, *en dag* i fastetiden. Det er ikke lett å få mening i fastetiden i menighetene, særlig der det ikke er gudstjeneste oftere enn hver 2. eller 3. søndag. Med en hvit søndag (Maria Budskapsdag) midt i (kanskje fastetidens eneste i den kirken), blir *søndagene* «i faste» (som fra gammelt av nettopp ikke er fastedager) litt forvirrende å orientere seg etter. Bibelleseplanen kunne være en mulighet, jeg er ikke helt sikker på om den er fullt ut utnyttet.

Jeg låner noen veiledende ord fra den katolske bønneboken fra 1990:

«I denne tiden legger Kirken særlig vekt på Bibelens tre barmhjertighetsgjerninger: faste, bønn og almisse. Siden fastebudet nå er mildnet, blir de to andre budene desto viktigere. – Vi kan be med Kirken i den daglige gudstjeneste og lytte til de særlige lesninger som peker hen mot påsken. Vi bør fordype oss i personlig bønn og betraktning. Samtidig blir vi oppfordret – for eksempel ved en årlig fasteaksjon – til å dele vår overflod med andre.»

«Faste er det motsette av forbruk» skrev Anders Aschim til prekenteksten fra Joel i 1994. Vi utfordres til å tytle vår livsgrådighet og forsake selvalgt selvrealisering til fordel for å realisere vårt kall. La oss prøve ut livsformer som i fortsettelsen kan være en hjelp til å stå imot presset fra forbruker- og underholdningssamfunnet og åpne for nøysomhets- og medmenneskelighetssamfunnet. Uten dystre ansikter. Uten heltefromhet. Med en glad bekjennelse til ham som er skatten og perlen, mer verd enn alt annet, og gå i hans fotspor til vår neste. For meg kan fastetiden gjerne bli en tid for etterutdanning!

Til teksten

Matt 6, 16–18 er en av tre konkretiseringer som følger den generelle satsen i Matt 6, 1 om ikke å gjøre *rettferdighet* for å få ros av men-

nesker. (NO: «gode gjerninger» er en ideomatisk korrekt oversettelse av grunntekstens *dikaosyne*, som imidlertid gjør at assosiasjonen til Matt 5, 20: «dersom deres rettferdighet...» blir borte for oss).

Matt 6, 1 følges av ord om gaver til de fattige (Matt 6, 2–4), bønn (Matt 6, 5–15) og faste (Matt 6, 16–18). Poenget i teksten er kort og godt at en demonstrativ gave, en demonstrativ bønn og en demonstrativ faste er lite verd, slikt gir ikke mer lønn enn den anerkjennelse mennesker gir. Gud vil derimot lønne den som faster i det skjulte, d.v.s. faster uten tanke på menneskers bifall.

Det er kanskje nødvendig å minne om at Jesus talte om de tradisjonelle to ukentlige fastedagene i samtiden, ikke om vår 40 dagers «fastetid» før påske. Han forutsetter at vi faster, men på en måte som er langt mer integrert i livet enn den årlige langfasten.

Til prekenen

Evangeliet fra Matt 6, 16–18 er den felleskirkelige evangelieteksten for dagen. Det er hos oss stilt sammen med Jesaja 58, 5–9 om den rette faste i handling til beste for nesten og 1 Joh 3, 4–8 om Kristus og synden. Kollektbønnen taler om å ta vårt kors opp og følge etter Kristus, så vi kan holde rett faste slik Gud vil og at Gud må gjøre oss utholdende i bønnen, trofaste i kjærligheten og helhjertet i kampen for rettferd.

Hva vi nå enn ellers gjør eller ikke gjør – la det være for Guds altseende øye, og ikke for andres beundrende blikk. Vi utfordres til å tøyle vår livsgrådighet og forsake selvvalgt selvrealisering til fordel for å realisere vårt kall. La oss prøve ut livsformer som i fortsettelsen – etter faste – kan være en hjelp til å stå imot presset fra forbruker- og underholdningssamfunnet og åpne for nøysomhets- og medmenneskesamfunnet. Uten dystre ansikter. Uten heltefromhet. Med en glad bekjennelse til ham som er skatten og perlen, mer verd enn alt annet, og gå i hans fotspor til vår neste

Her er to avveger: Enten: *Se meg – jeg er from!* Eller: *Se meg – jeg er sunn!*

Den rette veien er der vi får øye på vår neste. Hva vi nå enn gjør eller ikke gjør i ukene som kommer – la det komme vår neste

til gode. Gamle, velsignede Gottfred Voigt har skrevet noe om «diakonisches Fasten» – slik må det være! Faste til vår nestes beste.

Gud lønne? Med sitt nærvær hos den som er stille. Med en indre frihet fra det jeg bare «må ha.»

Salmer

På hver sin side av Maria Budskapsdag finner vi salmer for h.h.v. Fastetiden og Pasjonstiden (tiden etter 5. søndag i faste). Fastetidens salmer er ikke helt orientert ut fra Askeonsdagens problematikk, slik jeg har skissert den ovenfor. Jeg ville til Matt 6 velge salmer fra avdelingene for *Kjærlighet og tjeneste* og *Forvalteransvaret* og i tillegg en salme som kan følge hele fastetiden, f. eks. NoS 128: Se vi går opp til Jerusalem. Dersom en tenker mer i retning av pasjonstid, kan en f. eks. ta med NoS 105.

BIRGER HENRIK FOSSUM

I. søndag i faste

29. februar 2004

Prekentekest: Matt 16, 21–23

1. Mos 4, 3–7; Jak 1, 12–15

Skuddårsdag

Hvor ofte får jeg preke på en skuddårsdag? Kanskje 1–2 ganger i løpet av et presteliv. Skuddårsdagen er en nøye utregnet justeringsdag, laget for å samordne vår tidsinndeling med skaperverkets egen rytme. Dagen har så vidt jeg vet ingen kirkelig betydning. Men når den faller på 1. søndag i faste er det fristende å overføre skuddårsdagens kronometriske betydning til vårt gudsliv. I fastetiden vil vi søke å justere vårt eget bankende hjerte til Guds bankende hjerte, i fastetiden vil vi søke å samordne vår egen vei med Guds uransakelige veier. Så langt det er mulig. Skuddårsdagen er en sjelden gjest. Det er også det sanne fastealvoret.

En velmenende Satan

Jeg er ikke særlig paranoid av meg. Stort sett er jeg ganske godtroende og jeg vil prinsipielt heller bli lurt noen ganger enn å møte alle mennesker med et mistenksomt forbehold. Likevel vet jeg jo at ondskapen noen ganger kler seg i tilforlatelighet og at djevelen bruker englekostymer. Men da er det en beregnende menneskelig ondskap som vil lure oss med forklødniger. Jeg kan ikke tro at Peter i seg selv representerte denne ondskapen når han sier til sin Mester: «Gud fri deg, Herre! Dette må ikke hende deg.»

Jeg tror han ville Ham vel. Likevel får han høre det: «Vik bak meg, Satan!» Selv i de beste intensjoner ligger ondskapsmulighet. Selv den mest dyptføyte omsorg kan motarbeide Guds vei. Det kan jeg bli oppgitt av å tenke på. Men det blir jeg også ydmyk av å tenke på. Jeg går fra tid til annen inn, sammen med Peter, i rekken av mer eller mindre velmenende Satanere. Jeg kan aldri vite helt sikkert om min vei er Guds vei. Jeg kan aldri få Jesus ut på en formel. Jeg kan bare klynge meg til dette at Han ja: *Vik bak meg, og ikke vik fra meg.*

Tekst og mening

Teksten er kort, men svært innholdsmettet. Her er det både en hel miniteologi om Jesu lidelses vei, og en dramatisk fortelling om Jesu og Peter.

v.21: *Apo tote* – etter dette eller fra da av –, markerer et tidsskille. Ordene knytter til det foregående, som jo også er en Jesus/Peter – samtale, der Peter frimodig bekjenner Jesus som Messias og får tildelt nøklemakten i retur. Samtidig skiller *apo tote* vår perikope fra det foregående: Nå begynner noe nytt, nå begynner Jesus å tale om sin lidelse og død. Sammenhengen er interessant fordi Jesus i løpet av to korte avsnitt både blir bekjent som Messias (v16) og forkynt som *æbød Jahve*, Herrens lidende tjener (v21) Var lidelse og martyrium en del av den jødiske messiasforventning? Det var trolig en viss åpenhet, i hvert fall i senjødedommen, for tanken om at Messias, og også Menneskesønnen, var Herrens lidende tjener. Men selv om et slags heroisk martyrium kunne tenkes, var tanken på en stedfortredende straffelidelse fremmed. Og at jødernes ledere var de som skulle forårsake

lidelsen, må ha vært helt fremmed og svært provoserende. De tre gruppene som Jesus identifiserer, *de eldste, overprestene og de skriftlærde*, korresponderer med synedriets 3 grupper. Synedriet besto av 70 personer + øverstepresten og på denne tiden fungerte synedriet både som parlament for Jerusalem/Judea og som høyeste domstol. Det var altså det jødiske *topporganet* som skulle la Messias lide og dø.

Dei – det er nødvendig –, er i NT i hovedsak knyttet opp mot Guds plan, at denne må stå fast og oppfylles. Verbet brukes hos Matteus både om en frelseshistorisk tolkning av Jesu lidelsesvei (26,54) og om apokalyptisk forventning (24,6). Løfter må oppfylles, frelsesplanen må gjennomføres. Etter *dei* kommer 4 infinitiver som beskriver Jesu kommende lidelse, død og oppstandelse. Her er det umulig å overse samklangen med den fjerde *Æbød Jahve*-sangen hos Jesaja (Jes 52,12 – 53,12) Men Jesus stopper ikke der. Døden er ikke det siste. Jesus underforstår Jonategnet, det som han i 12,40 omtaler eksplisitt: «*For som profeten Jona var tre dager og tre netter i den store fiskens buk, slik skal Menneskesønnen være tre dager og tre netter i jordens dyp.*» Vår tekst kalles den første av 3 ganger Jesus taler om sin død og oppstandelse. Men hos Matteus har altså disse 3 talene en gåtefull forløper i 12,40.

v.22: Peters reaksjon springer neppe bare ut av manglende teologisk forståelse for Guds vei. Han var jo oppriktig fortvilet over utsiktene til å miste sin venn og sin Herre! *Hileås soi* – Gud (underforstått) fri deg! – er et uttrykk som i NT bare brukes her. Det er jo interessant at Peter ber Gud om å fri Jesus fra Guds plan, men i Jesu svar er det Satan som identifiseres som opphavet til denne «bønnen». Det er nærliggende å tenke på Jesu fristelser i ørkenen, som jo også besto i å gå en enklere vei.

v.23: Det kan virke som Jesus snudde ryggen til Peter og på den måten demonstrerte hvem som var foran og hvem som var bak. Isolert sett kan *hypage opisa mou* like gjerne oversettes «vik fra meg» eller «gå bort fra meg», men både NO 1930 og 78/85 oversettelsene bruker «vik bak meg.» Uttrykket kan ha dobbel klang: Både en avvisning av den fiendtlige åndsmakt som talte gjennom Peter, og en plassering av Peter i etterfølgelsens sted, altså *bak* Jesus.

Vår tekst gir anledning til å preke i flere ret-

ninger. Her er det grunnleggende teologi om frelseshistoriens nødvendige og brutale framdrift. Det er mulig å trekke linjer til GT, både offertanken og sangene om Herrens lidende tjener. Det er også mulig å undre seg over forholdet mellom godt (Peter) og rett (Jesus), mellom herlighet (Peter) og kors (Jesus), mellom vår vei (Peter) og Guds vei (Jesus). Peter blir, kanskje uforvarende, herlighetsteolog, mens Jesus peker på og går mot korset. Rett etter vår tekst kommer Jesu undervisning om etterfølgelse. Til sammen gjør Matt 16,21–28 herlighetsteologien til en umulighet. Den blir kosmetisk medisin. Douglas John Hall skriver, med henvisning til Bonhoeffer:

«When Christ calls a man», wrote Bonhoeffer, “he bids him come and die”; and with this one sentence – elevated to the status of prophetic Truth by the life and death of his author – Bonhoeffer charged the Church to recover an image of itself which Luther, for all his criticism of the imitatio Dei cultus, never lost sight of, namely, the image of itself as a people being conformed to the crucified Lord (conformitatis Christi)

Dagen (invocavit) fokuserer mye på fristelser, primært Jesu egne fristelser. Kollektbønnen innledes slik: «Herre Jesus Kristus, du holdt ut i alle fristelser og seiret i striden mot den onde.... Han som ble prøvet i alt, ble altså reelt fristet. Og fristelsen var å velge herlighet uten å gå veien om korset. Det fristelsestema har stor overføringsverdi inn i en flukt og lykkebasert kultur.

Prekensskisser

a. De vanskelige portene.

– Slalom er en fascinerende og krevende idrett. Det finnes både raskere og enklere måter å komme ned en alpinbakke på, enn å svinge så mye. Du kan få best tid og kortvarig jubel ved å droppe de vanskeligste portene. Men resultatet blir diskvalifikasjon

– Jesus gikk ikke utenom de vanskeligst portene. Han valgte ikke smertefrihet framfor nødvendig kur. Han valgte ikke det lette framfor det rette. Han valgte ikke halleluja! framfor korsfest!

– Et liv i etterfølgelse av Jesus er et liv der vi med tålmodighet og trofasthet går gjennom livets mange vanskelige porter. Om det går sakte, gjør det ingen ting. Om vi faller, reises

vi opp. Men Gud bevare oss fra å rase i full fart utenom alle porter for så å bli diska til slutt.

b. Lær meg å kjenne dine veier

– Guds veier er ikke tenkt ut av oss. Guds plan er uhorrt annerledes og drevet av Fullkommen Kjærlighet.

– Etterfølgelsens vei: Conformitatis Christi, et liv «justert» etter Guds bankende hjerte. (skuddårsdag-motivet)

– Hvordan skjer det? Ved å betrakte Hans kjærlighet: *«Meditating on God's love has done more to increase my love than decades of effort to try to be more loving»* (David Benner)

Lykke til!

SJUR ISAKSEN
sokneprest i Rælingen

2. søndag i faste

7. mars 2004

Prekentekest: Luk 7,36–50

1. Kong 18,21–26.36–39; Jak 5, (13–15)
16–20

Båsene

Noen kjenner kanskje denne situasjonen: Du kommer som prest til et nytt sted, og full av pågangsmot setter du i gang. Du føler at du har god kompetanse, du har visjoner og attpå til er du blitt glad i staben du skal jobbe sammen med. Alt går bra, og nå skal du presenteres i lokalavisen. Men det eneste som journalisten vil vite, er hvor du står i homofilspørsmålet. Da havner du i en bås – uansett hva du svarer!

En komplisert verden synes å bli enklere dersom jeg deler medmenneskene mine inn i forskjellige avdelinger. En gruppe heter «Liker», en annen heter «Liker ikke». En gruppe heter «Flink», enn annen heter «Svak». I kirken har puljene andre navn: «Rettroende» eller «Vranglærere», «Konservativ»

og «Liberal». Eller hva med disse famøse merkelappene: «Folkelig» eller «Omstridt».

Likevel, slike båser har også noe for seg. Den vanskelige kritikken jeg får fra en person i menigheten blir i første omgang lettere å takle dersom jeg har en bås å sette ham eller henne i. Og der skal de jammen sitte, og jeg skal låse godt.

Kategoriene kan være forskjellige, men resultatet blir det samme: vi bygger murer rundt oss, låser oss selv og hverandre inn i små avlukker, og der blir vi sittende om vi hører hjemme der eller ei.

Prisen vi betaler for dette er imidlertid høy. Mennesker stigmatiseres – ikke sjeldent for livet. Samtidig blir vi overfladiske i møte med folk rundt oss; vi tolker roller og masker, men blir blinde for det mennesket som skjuler seg bak. Det som da dør først er kjærligheten. For den mister sin motpart, den når ikke lenger frem gjennom muren. Vil du ha flere eksempler på båser? Bare les avisene.

Ramme

Lukas holder seg stort sett til fortellertråden som Markus har lagt opp. Men på flere steder i evangeliet skyter han inn lengre passasjer med enten særstoff eller stoff han har felles med Matteus. Kap 6,20–8,3 utgjør et slikt innskudd. Riktignok finnes det historier om at Jesus ble salvet i alle evangelier, men rammen og innholdet hos Lukas er såpass spesiell at vi må regne teksten som særstoff.

Et avsnitt om døperen slutter med at Jesus gjengir folkesnakket. Ifølge dette er Jesus en festløve – «storeter og vindrikker». Derfor er det ikke tilfeldig at Lukas fortsetter med en fortelling der Jesus er bedt i et selskap. At det ble servert god mat og drikke tar jeg som selvfølge. Men verken festen eller Jesu måte å være på blir slik folkesnakket vil ha det til. Mange er tilstede, men vi møter spesielt tre personer.

Kvinnen

Hun er den eneste som ikke sier noen ting under hele hendelsen i Simon sitt hus. Likevel er det hun alt dreier seg om. Hun skaper blest med en ukonvensjonell måte å opptre på, og vi ser at god kontakt med Gud ikke alltid trenger de store ord (så deilig!).

Vi vet ikke hvem denne damen er. Hun

kommer uventet, og det eneste vi får erfare er at hun er godt plassert i en bås: hun «levde et syndefylt liv». Mange eksegeter har spekulert i hva slags synd det handler om, og den mest vanlige tolkningen er at hun var prostituert. Enkelte teologer mener til og med å ha funnet en del erotiske trekk i fortellingen (salving av føttene, åpent hår – for meg høres det mer ut som om noen mannefantasier har løpt løpsk). Jeg velger her å avstå fra spekulasjoner. I enkelte patriarkalske miljøer skal det forøvrig lite til før en kvinne blir omtalt som hore. Det kan likegodt være andre forhold som ligger bak.

Det er heller ikke nødvendig å konkretisere synden. Poenget er at hun har brutt loven på en eller annen måte og derfor havnet hun utenfor det gode selskap. Nå lengter hun etter å komme inn i et felleskap. Men det tradisjonelle fellesskapet reagerer fremdeles på noe som har skjedd før. Vi står overfor en kvinne som ønsker å forlate båsen som hun er plassert i, men den er låst fra utsiden, den har blitt et fengsel.

Tårene

Mange har reagert på måten kvinnen opptrer på. Et kraftigere tegn på fullstendig underkastelse kan knapt tenkes. Og særlig når denne teksten leses i fastetiden med sitt botspreg kan dette bli sterk kost for den som er opptatt av kvinners likestilling. Dette hadde vært helt utenkelig for en mann å gjøre. Tradisjonelt har vi sett på tårene som et tegn på bot og anger og dermed fått en forklaring for denne underkastelsen.

Da har jeg personlig mer sans for kommentaren til Adolf Schlatter. Ifølge ham felte hun gleden. Det befriende møtet med kjærligheten som Jesus viser henne, blir så sterkt at folkeskikk blir helt uvesentlig. Hun lever fullstendig i øyeblikket, alt annet teller ikke. Nå er det bare hun og Jesus. Hun feirer m.a.o. sin frigjøringsfest, og hun gir et nærmest ekstatisk svar på godheten som hun selv har fått oppleve – endelig er det en som ikke fordømmer, endelig en som tilgir, endelig en som ser henne, og ikke bare bildet som samfunnet har av henne. Hun opplever å få komme ut av båsen som hun har levd i så lenge. En større glede kan knapt tenkes.

Mannen

Simon derimot er en av dem som ser ned: «Dette kvinnfolket har ingen ting å gjøre her». Det er viktig å ikke lage en karikatur av denne fariseeren. Ikke bygg opp en skyteskive. For Simon har de beste hensikter, han ønsker å leve etter Guds vilje. Derfor tror han at det er best å holde seg unna dem som har forbrutt seg mot Guds lov. Det avgjørende ved Simon er imidlertid ikke at han er fariseer, men at han representerer en urmenneskelig holdning som vi kan se overalt, ikke minst i våre egne menigheter. Han representer en holdning som nok er lagt dypt inn i våre gener: Svart-hvitt-tenkning, fordømmelse og blindhet for egne feil. Han er representant for denne antropologiske tragedien som viser seg når folk puttes i en bås. Og ikke minst er han representant for det som til en hver tid er «det gode selskap».

Men ikke bare synderen, også den rettferdige sitter i en bås. Hans bås er imidlertid låst fra innsiden. Det oppriktige ønsket hans om å følge Guds bud har ført til at han bare ser kvinnens bås, og der står det: «Syndefylt liv». Denne holdningen har skapt en mur også rundt ham. Kjærligheten når ikke frem gjennom denne veggen. Til og med Jesus holder på å havne i en av båsene som Simon tilbyr medmenneskene sine. Denne båsen får etiketten: «Ikke profet», eller skal vi si «tulling»?

Det er greit med alt en ikke trenger å bry seg med lenger, det er godt å ha en bås til alt og alle. Ikke sant?

Men du Simon, nå som du først sitter i kirken, så har jeg et spørsmål: Er det ikke litt trangt og ensomt i båsen din? Har du ikke lyst til å komme ut en liten tur slik at vi kan se hverandre ansikt til ansikt? Da vil du også legge merke til at tro ikke handler om riktige holdninger og rett moral. Troen handler om frihet og livet utenfor selvpålagte båser. Og best av alt: du vil endelig møte den Gud som du har søkt så lenge.

Kjærligheten

Idet kvinnen møter Jesus blir hun tatt ut av sin bås. Jesus behandler henne som et likeverdig menneske. Fortiden er glemt i møte med ham. Derfor kan hun leve et nytt liv, hun kan feire frigjøringen og tjene Jesus.

Den eksegetiske problemstillingen som er

vanskeligst, er knyttet til vers 47: forholdet mellom kjærligheten og tilgivelsen. Dette må hver predikant drøfte under forberedelsen til preken, men ikke i selve talen!!!

I god luthersk tradisjon beskriver den norske bibelutgaven kvinnens kjærlighetsgjerning som en følge av tilgivelsen. *Syndene er tilgitt, derfor elsker hun*. Men det er ikke det som egentlig står i den greske teksten. Der er de to elementene bunnet sammen med «oti» – «fordi», i tillegg står ordet «agapein – elske» i fortid: «Derfor sier jeg deg: hennes mange synder er tilgitt fordi hun har elsket mye».

Eksegetene går på forskjellige løsninger. Noen peker på at Jesu lignelse om de to gjeldslavene blir meningsløs dersom ikke tilgivelsen kommer før kjærligheten. Andre holder seg til grammatikken. Enkelte ser på lignelsen som et sekundær tilskudd til teksten og tar ikke hensyn til den.

Mitt personlig ståsted er at de to løsningene ikke trenger å utelukke hverandre. Kvinnens kjærlighet beskrives som «agape». I motsetning til «filia» eller «eros» har «agape» sin opprinnelse i Gud. Uansett er det altså Guds kraft som ligger i hennes kjærlighet, uansett er det Guds kjærlighet som hun gir videre. På en måte blir dette som med høna og egget. Det er umulig å si hva som kom først, og dogmatiske skyttergraver hjelper oss i hvert fall ikke videre. Kjærlighet og tilgivelse betinger hverandre. Kvinnen har fått Guds tilgivelse fordi hun var tent av Guds kjærlighet da hun viste sin egen kjærlighet. Og denne kjærligheten fører til enda mer tilgivelse.

Etterfølgelsen

Stolthet over egen status og kritisk blikk på våre medkristne fungerer som fangevoktere. De vil helst holde oss tilbake i våre båser. Men i møte med Jesus forsvinner fangevokterne. Nå er dørene altså åpne og den troende er fylt av Guds kjærlighet. Guds kjærlighet og åpne dører er to forutsetninger for at vi kan følge etter Jesus på vei gjennom fastetiden. Veien til Jerusalem, til smerten, til korset, men også til oppstandelsesgleden. På denne måten vil en preken over Lukas 7 invitere til tillitsfull etterfølgelse. Slik som Jesus frigjør kvinnen, slik har han også låst oss ut av våre båser. Nå er vi frie til å gå mot målet, sammen med Herren

og med hverandre. I denne sammenhengen kan predikanten peke på hvor denne frigjøringen skjedde for oss: på korset. Jesus døde for at menneskene skulle frigjøres. Da skal nå i hvert fall ikke vi med alle slags regler og normer stå der og holde døra igjen – verken for våre medmennesker eller for oss selv. Og så et annet aspekt: Også vi er invitert til festmåltidet – til tross for fastetiden, men der Herren er til stede er tiden ikke inne for bot og faste.

Mulige salmer til slutt:

Inngang: 128

Hovedsalm: 106

Før preken: 405
Etter preken: 064
Før nattv.: 0106
Under nattv.: 727 og/eller 036
Slutt: 375

**ERNST-MODEST
HERDIECKERHOFF**
sokneprest i Skårer

FRA BISPEDØMMERÅDENE OG KIRKEDEPARTEMENTET

TILSETTINGER OG UTNEVNELSER

Møre bispedømme

12.12.03

Håvard Ervik er tilsett som prest i Fræna prestegjeld under Molde domprosti.

Ola Viker Lunde er tilsett som kapellan i Sykkylven prestegjeld under Austre Sunnmøre prosti.

LEDIGE STILLINGER

Ny søknadsfrist

Bjørgvin bispedømme

Søknadsfristen for følgende stillingar i Bjørgvin er utsett til 11. februar 2004:

Kapellanstilling i Arna prestegjeld, Arna og Åsane prosti

Kapellanstilling i Kvam prestegjeld, Hardanger og Voss prosti

Soknepreststilling i Vågsøy prestegjeld, Nordfjord prosti

Prostipreststilling i Sunnfjord prosti

Fullstendig utlysingsstekst er å finna på Bjørgvin bispedømme sine nettsider www.kirken.no/bjorgvin og i Luthersk Kirketidende nr 01.04.

Borg bispedømme

Sokneprest i Rygge prestegjeld under Vestre Borgevassel prosti i Borg bispedømme

Rygge prestegjeld ligger 70 km sør for Oslo. Prestegjeldet faller sammen med Rygge kommune med sine 74 kvm. i utstrekning. Kommunen ligger mellom Oslofjorden og Vansjø, og er preget av vakkert kulturlandskap. Det er gode muligheter for friluftsliv på land og på sjøen.

Rygge har 13 775 innbyggere.

Prestegjeldet har siden 1998 vært delt i to sokn: Rygge (Halmstad og Larkollen) og Ekholt (Ekholt og Øreåsen), med noenlunde lik fordeling av befolkningen.

Rygge sokn består av den delen av kommu-

nen der den gamle Ryggekulturen synes best.

Ekholt sokn har mye villabebyggelse og noe blokkbebyggelse. Dette er den mest «urbane» delen av kommunen.

Det er tre kirker i prestegjeldet.

I Rygge sokn ligger Rygge kirke, en lys og vakker middelalderkirke fra 1100-tallet med omlag 350 sitteplasser. Larkollen kirke er fra 1890 med 150 sitteplasser. Det feires gudstjeneste i soknet hver søndag, én søndag i måneden holdes den i Larkollen kirke.

I Ekholt sokn ligger Ekholt kirke, en arbeidskirke fra 1980 med 350 sitteplasser i kirkerommet og mange anvendelige rom i to etasjer til ulike menighetsaktiviteter. I Ekholt kirke feires gudstjeneste hver søndag, for tiden har et utvalg under menighetsrådet tatt ansvaret for én av dem i måneden. I begge hovedkirkene holdes det søndagsskole under gudstjenesten, når det ikke er familiegudstjeneste. Om sommeren følges en egen turnus med én gudstjeneste pr. søndag i prestegjeldet.

I Rygge sokn er det tre barneskoler og én ungdomskole. Kirkens Bymisjon driver Larkollen bo- og behandlingshjem som ligger i Larkollen og har sin Rørvik skole.

I Ekholt sokn er det to barneskoler og to ungdomsskoler.

Det er et godt samarbeid med skolene i prestegjeldet, knyttet til dåpsopplæringsplanen og i forbindelse med sorg og kriser. Det er også et godt samarbeide med barnehagene i kommunen.

Det er et godt utbygd barnehagetilbud.

Prestene og diakonen betjener Ryggeheimen (kommunens sykehjem) og Eskelund servicesenter (boenhet for senil demente).

Innbyggerne i Rygge er glade i kirken sin og bruker den gjerne i viktige markeringer i livet.

Prestegjeldet betjenes av sokneprest, kapellan, soknediakon, kantorer, kirkeverge, sekretær for kirkeverge, kontorleder, kirketjenere og kirkegårdsarbeidere.

Sokneprest og kapellan har sete i hvert sitt menighetsråd (Rygge og Ekholt). Rygge prestegjeld er ett fellesrådsområde for Rygge kirkelige fellesråd med sin geistlige representant. Det er godt forhold mellom kirken og kommunen i Rygge.

Rygge kirkekontor ligger i Bredsandsbygget sentralt i kommunen ved rådhuset. Her har

prestene, diakonen, kirkevergen, kirkevergens sekretær og kontorleder lyse, rommelige lokaler med godt utstyr. Her holdes også ukentlige stabsmøter, der også de andre i staben møter.

Det er korte avstander i kommunen. Fra kontoret er det ca 5 km til Rygge kirke og kapell, 1–2 km til Ekholt kirke og ca 10 km til Larkollen kirke.

De to soknene har felles Diakoniutvalg, Barne- og Ungdomsutvalg og Kirkemusikalsk utvalg. Prestene og soknediakonen har sete i utvalgene.

Det finnes Diakoniplan og Plan for Dåpsopplæring i Rygge prestegjeld.

Det er utarbeidet Plan for konfirmasjonstiden i Rygge prestegjeld, der kapellannen har, mot noe reduksjon i kasualia, hovedansvar for administrasjon og tilrettelegging av konfirmantopplegget i prestegjeldet sammen med Barne- og Ungdomsutvalget. Begge prestene tar del i konfirmantundervisningen. Soknediakonen er også noe inne i dette arbeidet.

Konfirmantåret starter i september med konfirmasjon i mai i hver av de tre kirkene.

Prestegjeldet har én kirkegård ved Rygge kirke og Rygge kapell. Bisettelser og begravelser foregår hovedsakelig fra kapellet. Soknediakonen er inne i turnus med begravelser.

Kontakten med frivillige medarbeidere i menighetene har de siste årene blitt styrket, mange er involvert i gudstjeneste- og menighetslivet på ulike måter.

Det er et rikt sang- og musikkliv i kommunen. I Rygge kirke øver hver uke Rygge kirkekor og Rygge kirkes barne- og ungdomskor. I Ekholt øver to barnegospelkor.

Familiekoret på Halmstad er tilknyttet Rygge menighet.

Det finnes noen foreninger tilknyttet de kristne organisasjoner, Normisjon har eget forsamlingshus på Halmstad og på Dilling sammen med Misjonssambandet. Det er et godt forhold mellom kirken og disse. I Rygge finnes Den frie evangeliske forsamling, og Moss Bibelsenter har sin kirke innenfor kommunens grenser.

Statistikk fra 2002:

Døpte: 136

Vigsler: 45

Gravferder: 98

Konfirmanter: 95

Gjennomsnitt fremmøte på gudstjenester: Rygge menighet: 140, Ekholt menighet: 111
Målform i kirke og skole er bokmål.

Rygge prestebolig er en stor og gammel bolig, vakkert beliggende ved Rygge kirke.

Presten har plikt til å bo i boligen som stilles til rådighet. Boligen er tjenestebolig i henhold til husleielovens §11-3. Dette gir leieren færre rettigheter enn ved leie av annen bolig.

Borg bispedømme har et godt etablert veiledningsapparat.

Stillingen lyses ut i stillingskode 0930 i lønsspenn 52-60.

Til lønnen kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse etter gjeldende regler.

Tilsetning skjer i henhold til gjeldende regelverk og tjenesteordning for prestatjenesten i Den norske kirke.

Nærmere opplysninger fås på Borg bispedømmekontor, tlf. 69 30 79 00 eller på Rygge menighetskontor, tlf. 69 26 44 81.

Søknad med CV, vitnemål, referanser og attester, må være Borg bispedømmeråd, Postboks 403, 1601 Fredrikstad i hende innen 20.02. 2004.

Borg bispedømme

Kapellan i Høland prestegjeld under Østre Romerike prosti under Borg bispedømme i Den norske kirke

Høland prestegjeld er ett av to prestegjeld i Aurskog-Høland kommune i den sørøstre delen av Akershus fylke. Prestegjeldet består av følgende sokn: Bjørkelangen (2700 innbyggere), Setskog (600), Løken (3000) og Søndre Høland (1900) med hver sine kirker.

Prestegjeldet har flere bedehus med for- eninger for indre- og ytre misjon, og Fossheim leirsted, som tilhører Romerike Normisjon, ligger i Løken sokn. Det er et godt samarbeids- klima mellom menighetene og foreningene.

I tillegg finnes det en pinsemenighet på Fosser i Løken.

Avstanden fra Bjørkelangen til Setskog kirke er 15 km, til Løken kirke 13 km og til Søndre Høland kirke 24 km.

I prestegjeldet er det fem barneskoler, en

ungdomsskole i Søndre Høland og en på Bjørkelangen hvor det også ligger en videregående skole. Det er to institusjoner for eldre, en på Bjørkelangen og en på Søndre Høland.

Prestegjeldet betjenes av sokneprest bosatt på Løken, kapellan, kateketarbeider i 80 % stilling, organistressurser tilsvarende 120 % stilling og kontorfullmektig ved sokneprestkontoret på Løken i 70% stilling. All kirkebø- føring besørges fra sokneprestkontoret. Guds- tjenester fordeles etter fastsatt ordning. Tjenesteuker for kirkelige handlinger er likt fordelt mellom prestene, og kapellanen har sete i Bjørkelangen og Setskog menighetsråd, med særlig ansvar for disse to menighetene. Kapellanen har ansvar for kontakten med bar- neskolene på Bjørkelangen og på Setskog i til- legg til Bjørkelangen ungdomsskole og 2 videregående skoler.

Menighetene er for tiden svært opptatt av barne- og ungdomsarbeid. Derfor vil interesse og ambisjoner i forhold til arbeid med barn og ungdom være viktig. Det legges vekt på gode samarbeidsevner og evne til å kommunisere med kollegaer og menighet. Stillingsinneha- ver vil måtte innrette seg etter de endringer «Ny tjenesteordning for menighetsprester» vil medføre!

Det arbeides for tiden med å knytte preste- tjenesten i Høland og Aurskog til et tettere samarbeid, noe som kan føre til endringer i stillingens status. Soknepresten i Høland prestegjeld vil i dette samarbeidet fungere som «Ledende sokneprest» og ha ansvar for tilrettelegging av prestatjenesten i hele kom- munen/kirkelig fellesrådsområde.

Målform i kirke og skole er bokmål.

Kapellanen bor på Bjørkelangen som er administrasjons-, handels- og skolesentrum i kommunen. Kommunen har nylig kjøpt et meget godt hus som ligger sentralt til på Bjørkelangen i rolige omgivelser i et veletablert boligfelt. Huset er opprinnelig bygd i 1968 og utvidet i 1979. Huset inneholder vindfang og en rommelig hall. Fra hallen er det inngang til et rom som er velegnet til hjemmekontor. I til- knytning til hallen finnes det også WC og dusjbad. Ellers inneholder huset et godt kjøk- ken m/grovkjøkken og en vinkelstue på ca. 70 kvm. Fra stuen er det en utgang til overbygget terrasse mot sørvest og en annen utgang til

vestvendt terrasse. Stuen har også to peiser, den ene fungerer som romdeler. Huset har en egen fløy som inneholder 3 soverom, arbeidsrom og bad.

Kjelleren rommer kjellerstue med egen inngang, vaskerom, matbod og et stort disponibelt areal. På kjellerplan er det også to garasjer.

Presten har plikt til å bo i boligen som stilles til rådighet. Boligen er tjenestebolig i henhold til husleielovens §11-3. Dette gir leieren færre rettigheter enn ved leie av annen bolig.

Borg bispedømme har et godt etablert veiledningsapparat.

Kvinner oppfordres til å søke.

Stillingen lyses ut i stillingskode 0922 i lønsspenn 44-53.

Til lønnen kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse etter gjeldende regler.

Tilsetning skjer i henhold til gjeldende regelverk og tjenesteordning for prestatjetenesten i Den norske kirke.

Nærmere opplysninger fås på Borg bispedømmekontor v/Personalsjef, tlf. 69 30 79 00 eller på Høland menighetskontor, tlf. 63 85 13 27.

Søknad med CV, vitnemål, referanser og attester, må være Borg bispedømmeråd, Postboks 403, 1601 Fredrikstad i hende *innen 20. februar 04.*

Borg bispedømme

Vikarprest i Tune prestegjeld i Sarpsborg prosti i Borg bispedømme under Den norske kirke

Det er ledig stilling som vikarprest i Tune prestegjeld i ett år fra 01.03.04. Prestetjenesten i Tune dekkes av sokneprest og kapellan. Det følger ikke bolig med vikariatet.

Stillingen lønnes som kapellan. Innskudd i Statens pensjonskasse.

Tilsetning skjer i henhold til gjeldende regelverk og tjenesteordning for prestatjeteneste i Den norske kirke.

Nærmere opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Tune menighetskontor, tlf. 69 11 67 09 eller Borg bispedømmekontor, tlf. 69 30 79 00.

Søknad med CV, vitnemål, attester og referanser må være Borg bispedømmekontor, Postboks 403, 1601 Fredrikstad i hende *senest 20. februar 2004.*

Stavanger bispedømme

Menighetsprest (40 %) i Hillevåg/Bekkefaret prestegjeld i Stavanger domprosti i Stavanger bispedømme

Hillevåg / Bekkefaret prestegjeld ligger i Hillevåg bydel i Stavanger kommune og grenser til prestegjeldene Madlavoll, Hinna og St. Petri.

Prestegjeldet betjenes av 2 sokneprester med hovedtjeneste knyttet h.h.v. til Hillevåg sokn og til Bekkefaret sokn. Soknepresten med hovedtjeneste i Bekkefaret vil fra 01.01.04 gå ned i 60 % stilling. Derfor blir det ledig en 40 % stilling som menighetsprest i prestegjeldet så lenge en av sokneprestene er i redusert stilling, men ikke lenger enn i 4 år.

Menighetspresten vil få sin tjeneste hovedsakelig knyttet til Bekkefaret sokn. I soknet bor det ca. 5.500 mennesker. Gjennomsnittsalderen er forholdsvis høy, men menigheten preges også av at det etter hvert flytter inn unge familier i området. Bekkefaret kirke fra 1977 er en god arbeidskirke. Den har velegnede lokaler for de ulike aktivitetene som foregår i kirken. Det er søndagsskole, et familiekor, et barnekor, stort speiderarbeid, Ys'Mens klubb, Reflex klubb, misjonsarbeid, mor / barn gruppe m.m.

Menigheten har to barnehager. Den ene holder til i kirken. Auglend barneskole og Ullandhaug ungdomsskole ligger i menigheten. Kontakten med skoler og barnehager er god. Sentralsykehuset i Rogaland ligger like ved kirken og betjenes av 3 prester. Gjennomsnittlig frammøte ved gudstjenestene i Bekkefaret kirke var i 2002: 135. Den kirkelige statistikk i 2002 viser for øvrig: 62 dåp, 31 konfirmanter og 69 begravelser.

I rammen av 40 % stilling vil menighetspresten bli tillagt følgende oppgaver: gudstjenester og særlig familiegudstjenester, skole / barnehagegudstjenester etc., medvirkning i

menighetens trosopplæringsarbeid herunder skole / barnehage / kirke – samarbeid og konfirmantundervisning.

Menighetspresten er en del av staben sammen med sokneprest (60 %), organist (50 %), daglig leder (50 %), menighetssekretær (100 %), kontorfullmektig (50 %) og kirketjener (100 %).

Målformen er bokmål.

Det er ikke tjenestebolig til stillingen. Menigheten vil være behjelpelig med å skaffe leilighet.

Stillingen lønnes som kapellan i ltr. 40–56. Vanlige regulativmessige godtgjørelser. Skyss og telefongodtgjørelse etter offentlige satser. Pensjonsinnskudd.

Tilsetningen skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder og den som tilsettes må:

- a) rette seg etter endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. samt
- b) avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og tjenestedistrikt.

Opplysninger om stillingen kan fåes ved henvendelse til sokneprest Odd Offerdal, tlf. 51 58 65 90 eller til stiftsdirektør Åge Bognø, tlf. 51 84 62 70.

Søknaden skal inneholde CV, med h.h.v. kronologisk angivelse av utdanning og praksis, samt vitnemål, attester og opplysninger om referansepersoner.

Søknaden sendes Stavanger bispedømme-kontor, postboks 629, Sentrum, 4003 Stavanger, innen 28.februar 2004.

Stavanger bispedømme

Vikar

Sokneprest i Suldal prestegjeld i nordre Ryfylke prosti i Stavanger bispedømme

Prestegjelda Suldal og Jelsa vart slegne saman til eit nytt prestegjeld frå 01.11.03. Navnet på det nye prestegjeldet er Suldal. I prestegjeldet tenestegjer to sokneprestar. Den eine med det meste av tenesta knytt til sokna Sand og Suldal. Den andre soknepresten har særleg teneste i sokna Erfjord og Jelsa. Denne soknepresten har fått Olavsstipend for hausten 2004 / våren 2005. Difor er denne stillinga ledig i eitt år frå midten av juli 2004. Stillinga har bustad og kontor på Jelsa.

Prestegjeldet fell saman med Suldal kommune i indre Ryfylke og har fire sokn.

Jelsa sokn omfattar Jelsa skulekrins med Foldøy og Ropeidhalvøya med Marvik skulekrins på andre sida av Sandsfjorden. Den sers vakre Jelsa kyrkje frå 1647 er hovudkyrkje og med kapell i Marvik. For å koma til Foldøy og Ropeidhalvøya må ein nytta ferje, hurtigbåt eller skyssbåt frå Jelsa. Ein kan og reisa om kommunesenteret på Sand (31 km) og ta ferja over til Ropeid. Då er avstanden til Marvik totalt 50 km.

Erfjord sokn omfattar Erfjord skulekrins med den nyleg ombygde kyrkja i Hålandsoen. Til Erfjord kyrkje er avstanden 27 km.

Det tek ca. 1 time med hurtigbåt til Stavanger.

Dei to sokna Jelsa og Erfjord har ca. 1250 innbyggjarar, med rundt rekna halvdelen på kvart sokn. Der er barnehagar og grunnskule med alle trinn i alle 3 skulekrinsane. Det er eit sers godt samarbeid med barnehagar og skular med fleire skulegudstenerar årleg kvar stad. Det same gjeld tilhøvet til alt det gode barne-, ungdoms- og misjonsarbeid som er knytt til organisasjonane si verksemd ved begehusa.

Kyrkjevjerja har kontor på Sand der kyrkje-kontoret for sokna Sand og Suldal er lokaliserte.

I sokna Jelsa og Erfjord er det diakoniarbeidar i full stilling og kontorhjelp 8 timar i veka. Det er organistar, klokkar / tekstlesar og kyrkjetenar ved kvar av kyrkjene og kapellet.

Det er gudsteneste kvar 3.søndag i kvar kyrkje / kapell, men alltid i Jelsa kyrkje på fyrstedagane i høgtidene. Dei to sokneprestane vikarierer for kvarandre slik at ein held gudsteneste om kvelden i ei av kyrkjene i nabo-prestegjeldet når presten der har frihelg. Sokneprest og diakoniarbeidar samarbeidar om fleire av aktivitetane for både unge og eldre. Sokneråda i Jelsa og Erfjord ynskjer å styrkja og leggja større vekt på ungdomsarbeid. Vi søker difor etter ein vikarierende sokneprest som har gode føresetnader for tenesta mellom dei unge.

Soknepresten er medlem i dei to sokneråda. Det er undervisningsutval og diakoniuval i kvar av dei 3 skulekrinsane. Det er utarbeidd handlingsplanar og lokale konfirmantplanar for begge sokna. Til saman er det rundt 20

konfirmantar i prestegjeldet, men noko ulikt fordelt frå år til år. Aldersheimen (Jelsa bu- og omsorgssenter) for denne delen av kommunen ligg på Jelsa, medan sjukeheimen ligg på Sand og dekkjer heile kommunen.

Bustaden frå 1843 er godt vedlikehalde. Den er freda. Han ligg 800 m frå kyrkja og sjøen, er fråskild sjølv prestegarden og ligg sers vakert til i eit romsleg tun med stor hage. Den gamle forpaktarbustaden er gjort om til gode kontor for dei tilsette. Det er uthus / eldhus med dobbel garasje og hønsehus.

I hovudhuset er det 3 middels store stover, kjøken og heimekontor i 1. etasje. I tilbygg ut frå kjøkenet er det vaskerom, kjølerom og dusj / wc. I 2. etasje er det eitt stort og 3 mindre soverom, stove m / peis, stort kleskott og bad med WC, dusjhjørne og badekar. Det er stort loft. Alle rom har elektrisk oppvarming og det er 3 gode omnar for vedfyring på kjøken og i to av stovene i 1. etasje og peis oppe.

Stillinga vert løna i l.tr. 48 – 60. Pensjonsinnskot. Skyssgodtgjering.

Den som vert tilsett må rette seg etter

- a) endringar i lovar, tariffavtalar, reglement m.v. som har å gjera med tenestebustad og husleige
- b) avgjersler som gjeld tenesta sine gjeremål, tenestedistrikt og bustad.

Nærare opplysningar om stillinga kan ein få hjå stiftsdirektør Åge Bognø, tlf. 51 84 62 70 eller hjå prost Arne Øystese, tlf. 52 78 58 50.

Søknaden skal innehalda CV, med m.a. kronologisk presentasjon av utdanning og praksis, samt vitnemål, attestar og opplysningar om referansepersonar.

Søknaden vert å sende Stavanger bispedømmeråd, postboks 629, Sentrum, 4003 Stavanger, innan 28. februar 2004.

Sør-Hålogaland bispedømme

Kapellan i Nord-Rana prestegjeld i Indre-Helgeland prosti i Sør-Hålogaland bispedømme

Nord-Rana prestegjeld ligger i Rana kommune, som også omfatter Gruben og Mo prestegjeld. Mo er prostesete for Indre Helgeland. Rana kommune har vel 25.000 innbyggere.

Kommunen har et differensiert arbeids- og næringsliv, med Nasjonalbiblioteket, Statens innkrevningsentral og Ergo Group (tidl. Posten SDS) og Mo Industripark som ledende foretak. Skoleverket er godt utbygd med grunn- og videregående skoler. På høgskolenivå er Høgskolen i Bodø (HiB) representert med sykepleiefag og økonomifag. Høgskolen i Nesna (HiNe), er bl.a. representert med IT-studier og det arbeides kontinuerlig for å øke studietilbudene på høgskolenivå i Rana.

Rana har ypperlige muligheter til friluftsliv i en rik og variert natur. Kulturlivet er mangfoldig og Nordland Teater har sitt sete i Mo i Rana. E-6 går gjennom Nord-Rana og det er gode fly- og tog forbindelser, bl.a. til Oslo, flere ganger daglig.

Nord-Rana prestegjeld er vidstrakt. Mot vest har prestegjeldet sin beliggenhet på nordsida av Ranfjorden. Her finner vi Sjøna sokn, som grenser mot Nesna. De sentrale villa- og blokkområder vest og nord for Mo i Rana er det befolkningsmessige tyngdepunkt i prestegjeldet og utgjør Nord-Rana sokn. I Dunderlandsdalen som strekker seg fra Mo og nordøstover opp mot Saltfjellet, finner vi Røssvoll og Nevernes sokn. Prestegjeldet omfatter

9 skolekretser og består av 4 menigheter med hvert sitt menighetsråd og hver sine kirker og menighetslokaler.

Nord-Rana prestegjeld har vel 11.000 innbyggere hvorav omlag 10.500 er medlemmer av Den norske kirke. Medlemstallet fordeler seg slik på menighetene (2002): Nevernes 1104, Røssvoll 1013, Nord-Rana 7506, Sjøna 876. Hovedkirken, Ytteren kirke, er en moderne arbeidskirke fra 1977. Alle 4 menigheter har egne kirker og egnede menighetslokaler.

Prestegjeldet betjenes av sokneprest, 2 kapellaner, kateket, og diakon. Organist i full stilling er knyttet til Nord-Rana og Sjøna menigheter og kirkemusiker i 40 % stilling er knyttet til Nevernes og Røssvoll menigheter. Nord-Rana menighet har barnearbeider i deltidsstilling. Ytteren og Selfors kirke har 2 kirketjenere i fulle stillinger og kirketjenere i deltidsstillinger er knyttet til de øvrige kirkene. Til menighetskontoret i Ytteren kirke er tilsatt administrasjonsleder i full stilling.

De 3 prestene samles jevnlig til kollegasamtaler. Sammen med øvrige tilsatte i prestegjel-

det møter prestene til ukentlige teammøter. Det stilles krav til evne og vilje til å arbeide i team med alle tilsatte og med de frivillige medarbeidere.

Rana kirkelige fellesråd har tilsatt kirkeverge og assisterende kirkeverge i fulle stillinger, samt kontormedarbeider. Det råder i Rana kommune utstrakt forståelse for kirkenes positive funksjon i samfunnet og kirken har gode arbeidsforhold.

I Rana kommune arbeider 7 menighetsprester og en sykehus- og institusjonsprest. Prestene møtes til ukentlige tekstgjennomgørelser og felles drøftelser.

Nord-Rana menighet har egen diakoniplan. Diakoniarbeidet i prestegjeldet ledes av diakonen i samarbeid med diakoniutvalgene i de 4 menighetene. Det arrangeres eldresamvær både i menighetslokalene og i institusjonene, som betjenes av menighetsprestene og institusjonspresten etter avtalt ansvarsfordeling. Rana sykehus ligger i prestegjeldet og betjenes av egen prest, som også har ansvar for prestegjeldets to sykehjem.

Flere kirke- og misjonsforeninger drives i menighetene. Sjøna og Nord-Rana menigheter er engasjert i 4 forskjellige misjonsprosjekter, med tildels betydelig innsats og til stor inspirasjon for mange i menighet og lokalsamfunn.

Dåpsopplæringsarbeidet i prestegjeldet vil nå bli utviklet videre i samsvar med trosopplæringsreformen i Den norske kirke. Dette er et prioritert område for menighetene. Som del av dåpsopplæringen har Nord-Rana menighet lenge hatt barne- og familiearbeid som satsingsområde. Familiekor, «Lørdagsklubb» og «Tirsdagstreff» har betydelig oppslutning.

4-årsboka er godt innarbeidet overalt og utdeling av bibler til 4.- 5.-klassingene praktiseres i flere av skolekretsene. Sjøna og Nord-Rana menigheter har egne barnehager som drives som stiftelser. Kontakten med skoler og barnehager i prestegjeldet er god.

Inneværende år har prestegjeldet 146 konfirmanter. Kateketen er undervisningsleder i prestegjeldet, men undervisningsansvaret i Nevernes, Røssvoll og Sjøna menigheter er delegert til de kapellaner som har hovedansvaret her. Samarbeidet med foreldrene er godt.

Nord-Rana prestegjeld har en folkekirkelig

profil der vi søker å legge vekt på samarbeid med nærmiljøene i soknene.

Kapellanen gjør tjeneste etter «Tjenesteordning for menighetsprester» og i turnus med de øvrige prester i prestegjeldet. Kapellanen har eget kontor og er kirkebokfører for Nevernes og Røssvoll menigheter. Kontormedarbeider er her tilsatt 4 t/uke. Kapellanen vil få sitt hovedvirke i Nevernes og Røssvoll menigheter og har sete i Nevernes og Røssvoll menighetsråd. År 2003 var det for disse to menigheter samlet 23 dåp, 7 vigslar, 15 gravferder. Røssvoll har 22 forordnede gudstjenester, Nevernes 28. Konfirmasjonsundervisningen i Røssvoll og Nevernes menigheter foregår hovedsakelig i skoletida, på grunn av lange avstander. Inneværende år har disse menighetene sammen 32 konfirmanter, som alle går på Storforshei barne- og ungdomsskole. Kapellanen har undervisningsansvaret for konfirmantene her. Det er ønskelig at kapellanen engasjerer seg i å få i gang igjen barnearbeid på Storforshei.

Tettstedet Storforshei (ca. 900 innb.) som ligger ved E-6 23 km. nord for Mo i Rana sentrum, er bosted for kapellanen. Presteboligen er bygd i 1965 og har en sentral beliggenhet. Fra boligen er det kort gangavstand til barnehage, barne- og ungdomsskolen, post, butikk, tannlege, bensinstasjon. Samlet boligareal er 170 m². Boligen er i 2 etasjer uten kjeller. I 1. etg. er 143 m² fordelt på gang, kjøkken, vaske-rom, liten stue, toalett, stor, lys stue og bod. I 2. etg. er det 3 soverom, bad med toalett, 2 boder, tilsammen 27 m². Til boligen hører også garasje med kjeller for oppbevaring av matvarer. Boligen varmes opp med strøm og vedfyring og er holdt i god stand ved jevnlig vedlikehold. Om vinteren brøytes gårdsplassen.

Nybygget kontoravdeling (1999) ligger i tilbygg til boligen. Tilbygget har egen inngang og består av 2 kontorer, møterom med minikjøkken og HC-toalett.

For bruken av tjenestebolig svares husleie etter fradragsregulativets bestemmelser. Den som blir tilsatt må finne seg i de bestemmelse som er truffet om leie og bruk.

Nyudannet prest kan tilbys arbeidsveiledning over 2 år.

Bokmål nyttes i kirke og skole.

Skyssutgifter for tjenestereiser dekkes etter regning.

Stillingen lønnes etter Statens regulativ og er plassert i lønsspennet 40–56. Pensjonsinnskudd.

I tillegg kommer regulativmessige godtgjøringer.

For bruken av tjenestebolig svares husleie etter fradragsregulativets bestemmelser.

Den som tilsettes må finne seg i de bestemmelse som blir truffet om leie og bruk, eventuelt også flytting av bosted.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til soknepresten i Nord-Rana tlf. 75 15 80 20 og til Sør-Hålogaland bispedømmekontor tlf. 75 54 85 50.

Søknad med CV, referanser, bekreftede vitnemål og attester sendes Sør-Hålogaland bispedømmeråd, Tolder Holmersvg. 11, 8003 Bodø innen 06.02.04.

Se også NL nr. 5 den 07.01.04, Aetats nettsider samt vår hjemmeside under www.kirken.no.

Sør-Hålogaland bispedømme

3. gangs utlysning

Sokneprest i Værøy prestegjeld – Bodø domprosti i Sør-Hålogaland bispedømme

Værøy prestegjeld består av to sokn, som er identiske med de to ytterste kommunene i Lofoten, Værøy og Røst. Folketallet på Værøy er i underkant av 800 og på Røst rundt 700. Værøy sokn har to kirker: Gammelkirka (1799) er en pen trekirke og ligger på nordsiden av Værøy. Den er Lofotens eldste kirke og ble flyttet til Værøy fra Vågan i 1799. Nykirka (1939), som ligger på sørsiden av øya, er en flott murkirke og er soknets hovedkirke. Her er det et tilbygg med praktiske menighetslokaler. Begge kirkene er i god stand. Røst kirke (1900) er en vakker trekirke.

Prestegjeldet betjenes av sokneprest og kapellan. Soknepresten har sitt daglige arbeid i Værøy sokn, mens kapellannen, som bor på Røst, betjener Røst sokn. Ettersom Røst har egen prest og kommunikasjonene mellom øyene ikke er det beste, har soknepresten vanligvis bare fire gudstjenester på Røst hvert år.

Værøy er et fiskerisamfunn med spennende

og flott natur, som gir gode friluftsmuligheter. Øya er 17km², og det er korte avstander og ingen båtreiser innen soknet. Værøy kommune har kombinert barne- og ungdomsskole og en kommunal barnehage. Her finnes et variert kulturliv og egen nærradio. Øya har også eget korps og et dyktig mannskor. Omtrent 10 % av befolkningen hører til i de to pinsemenighetene på øya. Forholdet til disse er godt.

Kirka utgjør et kultursentrum i bygda, og kor og korps bruker menighetslokalene når de øver. Soknet har stab med kirkeverge, menighetssekretær/klokker, kirkegårdsarbeider/organist og kirketjener/rengjøringsassistent. Frivillige medarbeidere driver voksenkor, barnekor, søndagsskole og misjonsforeninger. Vi har også en KFUK-speidergruppe, men den er ikke aktiv for øyeblikket. Værøy omsorgssenter betjenes ukentlig av soknepresten. Siden folketallet er lavt, er også antall kirkelige handlinger og konfirmanter lavt. Dette gir soknepresten anledning til å ta egne initiativ. Konfirmantundervisningen holdes ukentlig på kveldstid fra september til mai.

Sokneprest, kirkeverge og menighetssekretær har kontorer i kommunehuset med egen inngang. Kontorforholdene er meget gode, og det er praktisk utstyrt med data, telefaks, kopimaskin og andre hjelpemidler. Nykirka ligger 0,5 km fra presteboligen, mens Gammelkirka ligger 4 km unna. Kommunikasjonen med fastlandet er bedret de siste årene. Værøy har daglig fergeavgang til Bodø, samt helikopter-rute til Bodø to ganger om dagen.

Presteboligen ligger pent til i bygdas sentrum med flott utsikt. Den er bygd i 1973 og framstår som et rommelig og praktisk hus. God standard. Sommeren 2003 blir det installert varmepumpe i huset. Huset har to etasjer og en grunnflate på 135m². I sokkeletasjen er det inngang, hall, vaskerom med dusj, wc, boder, hjemmekontor og garasje. I hovedetasjen er det stor stue med peis, spise/TV-stue, kjøkken, fire soverom, bad og WC. Det er en stor, barnevennlig hage rundt huset.

Prest er med mindre enn 10 års tjenestetid kan få tilbud om Arbeidsveiledning (ABV).

Stillingen avlønnes som kapellan i st. kode 0930 ltr. 48–60. I tillegg kommer regulative godtgjøringer. Pensjonsinnskudd i Statens Pensjonskasse. Det forutsettes at egen bil

benyttes i tjenesten. Skyssgodtgjørelse utbetales etter til Statens reiseregulativ.

Kvinner oppfordres til å søke.

Opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Sør-Hålogaland Bispedømmeråd, tlf. 755 48 550 eller til Domprostene i Bodø, Tor B. Jørgensen tlf. 755 19530.

Søknad med bekreftede kopier av vitnemål, attester, referanser m.v sendes til

Sør-Hålogaland bispedømmeråd, Tolder Holmers vei 11, 8003 Bodø innen 06.02.04.

Se også NL nr. 3 05.01.04, Aetats nettsider samt våre nettsider under www.kirken.no.

Sør-Hålogaland bispedømme

2. gangs utlysning

Kapellan i Fauske prestegjeld – Salten prosti i Sør-Hålogaland bispedømme

Ønsker du eller dere å komme nordover?

I forbindelse med svangerskapspermisjon er det ledig et ett års vikariat som kapellan i Fauske prestegjeld med store muligheter for fast tilsetting.

Fauske prestegjeld omfatter Fauske kommune. Prestegjeldet har en samlet befolkning på ca. 10 000 og består av 3 sokn: Valnesfjord sokn (ca 2000), Fauske sokn (ca 7000) og Sulitjelma sokn (900).

Prestegjeldet har tre kirker: Fauske kirke, Valnesfjord kirke og Sulitjelma kirke. Fauske

HAGLEBU FJELLKIRKE

Eggedalsfjella/Norefjell

Trenger prest/stud.theol. til gudstjenester slik aktivitetsplan viser.

Flott beliggenhet v/fiskevann ca 800 m.o.h.

Ca 15 mil fra Oslo

Kirken har boligavdeling m. fullt utstyrt kjøkken med innlagt vann som stilles til fri disposisjon.

Henvendelse til Astrid Helene Bergem

Bolstadhagen 44. 3028 Drammen

Tlf. 32 82 17 31/908 68 816

Dato	Tid	Ukedag	Aktivitet	Merknad
Februar - 26	Kl. 1900	Torsdag	Kveldsandakt	
April - 4	Kl. 2000	Palmesøndag	Gudstjeneste	
April - 8	Kl. 1800	Skjærtorsdag	Årsmøte	
April - 8	Kl. 2000	Skjærtorsdag	Nattverdsgudstj.	
April - 10	Kl. 1200	Lørdag	Skirenn	
April - 11	Kl. 1100	1. påskedag	Gudstjeneste	
April - 18	Kl. 1100	Søndag	Gudstjeneste	Konfirmanter fra Krødsh.
Juni - 20	Kl. 1100	Søndag	Gudstjeneste	
Juli - 18	Kl. 1100	Søndag	Gudstjeneste	
August - 7	Kl. 1100	Lørdag	Loppemarked	
August - 8	Kl. 1100	Søndag	Gudstjeneste	m. kirkecaffe
August - 22	Kl. 1100	Søndag	Gudstjeneste	
September - 4	Kl. 1200	Lørdag	Dugnad m. styrem.	
September - 5	Kl. 1100	Søndag	Gudstjeneste	
September - 19	Kl. 1100	Søndag	Gudstjeneste	
Oktober - 3	Kl. 1100	Søndag	Gudstjeneste	
Desember - 31	Kl. 1600	Nyttårsaften	Gudstjeneste	
juli	Kl. 1100-1600	Mandag-lørdag	Åpen kirke	NB! Bekreftes senere
	Kl. 1900			Styremøter: 10.2-27.4-4.9

kirke har i dag gudstjeneste hver søndag, de to andre kirkene annen hver søndag.

Prestegjeldet betjenes av tre prestere (soknepresten er også prost), kateket, to organister, kontorfullmektig. Det er også prostipreststilling med sete i Fauske. Dessuten er det kirkeverge i full stilling med kontorfullmektig i 75 % stilling. Det er gode preste- og menighetskontorer i Menighetscenteret på Fauske. Fordeling av gudstjenester og kirkelige handlinger ordnes etter en fast oppsatt plan.

Kommunesenteret Fauske er et knutepunkt for buss- og togtrafikken i Nordland. Fra Fauske er det ca 60 km. til stiftshovedstaden Bodø, som er knutepunkt for fly- og båttrafikken i fylket.

Kapellan vil ha hovedansvar for det kirkelige arbeidet i Sulitjelma sogn, men vil også ha oppgaver i andre deler av prestegjeldet i henhold til oppsatt plan. Kapellan vil ha et særlig ansvar for konfirmand- og ungdomsarbeid i Fauske og Sulitjelma i samarbeid med kateketen.

Sulitjelmadalen går inn fra Saltenfjorden. Tettstedet ligger ved et av landets fineste fjellområder. Her er rike muligheter for jakt, fiske og friluftsliv året rundt. 10 km fra tettstedet ligger Jakobsbakken fjellsenter, et gammelt gruvesamfunn som nå eies av Nors Luthersk Misjons samband.

Foruten noen småbedrifter er de viktigste arbeidsplassene i Sulitjelma: Skolen, Sulitjelma helse- og sosialsenter, Sulitjelma hotell og Salten Kraftsamband.

Kapellanen bor på Fauske. Boligen ligger i et etablert boligområde og er en moderne halvannen etasjes enebolig med full kjeller, bygd i 1985. Boligen har 155 m² boflate: I 1. etasje er det 3 soverom, bad (rehabilitert i 2002), toalett, kjøkken, gang og stue. I 2. etasje er det lavere takhøyde, og det er innredet ett større oppholdsrom og flere mindre boder / soverom. I deler av kjelleren er det innredet kjellerstue, vaskerom og boder. Garasje er bygd sammen med boligen. Tomta er i underkant av 1 mål, og med opparbeidet hage.

Prestere med mindre enn 10 års tjenestetid kan få tilbud om Arbeidsveiledning (ABV). Målformen er bokmål i skole og kirke.

Stillingen avlønnes som kapellan i st. kode 0922 ltr. 40-56. I tillegg kommer regulative godtgjøringer. Pensjonsinnskudd i Statens Pensjonskasse. Det forutsettes at egen bil

benyttes i tjenesten. Skyssgodtgjørelse utbetales etter til Statens reiseregulativ.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til Fauske kirkekontor, v/ prost Lars Bernhard Ølberg tlf. 75 60 10 80 eller til Sør-Hålogaland bispedømmekontor tlf. 75 54 85 50.

Søknad med bekreftede kopier av vitnemål, attester, referanser m.v. må være kommet Sør-Hålogaland bispedømmeråd, Tolder Holmersvei 11, 8003 Bodø i hende innen: 06.02.04.

Se også Norsk Lysningsblad nr. 288, aetats nettsider samt vår hjemmeside under www.kirken.no

Det teologiske Menighetsfakultetet søker

Studentprest

i 80 % stilling fra august 2004

I fakultetets omsorgstjeneste er det ledig 80% stilling som studentprest. Det er tilsatt studentprest i hel stilling fra før.

Arbeidsområdene er i hovedsak knyttet til

- Sjelesorg
- Arbeid med gudstjenester, forkynnelse og andakter

Det er utarbeidet en egen stillingsbetenkning og nærmere opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til studentprest Sverre Bang.

Søkere bør ha pastoral-klinisk etterutdanning, eller være villig til å skaffe seg dette. Vi søker en prest som er kontaktskapende og har gode samarbeidsevner.

Kvinner oppfordres til å søke.

Stillingen lønnes som kapellan etter nærmere avtale.

Medlemskap i Statens pensjonskasse.

Søknadsfrist 20. februar 2004.

MF

Det teologiske
Menighetsfakultet

Pb 5144 Majorstuen

0302 Oslo

Tlf.: 22 59 05 00

Faks: 22 59 05 05

E-post: post@mf.no

Nye hefter fra Kirkerådet

Sorgen det ikke sendes blomster til

En veiledning for samtalegrupper ved samlivsbrudd. Heftet er skrevet av Stein Hardeng. Kr. 80,-

Alt Guds folk

Et hefte om å være medarbeider i menigheten og som vil inspirere til at menigheten kan være et sted der den enkeltes evner og gaver skal verdsettes og utvikles. Heftet er skrevet av Bjørn Nygaard. Kr. 80,-

En misjonerende kirke

Et studiehefte som er ment som en stimulans til å stille spørsmål om misjon og misjonsforståelsen i Den norske kirke. Kr. 60,-

Bestill fra materiell@kirken.no, tlf. 22 93 27 60 (kl. 10-14), - eller i bokhandel.

DEN NORSKE KIRKE
Kirkerådet

Sorgen det ikke sendes
blomster til

Studiehefte for samtalegrupper ved samlivsbrudd

KIRKEN I SAMTIDIGT FORRETTINGSGRUPPER

Nyhet fra Luther Forlag

Olav Skjevesland

TRO OG TRADISJON I NY TID

Kirken ved et tideverv

Om kirken fortsatt skal kunne ha en fremtid som en kraft i folkets liv, er det nødvendig å tenke gjennom kirkens identitet og oppdrag på nytt. Det mener Olav Skjevesland, biskop i Agder og tidligere prestelærer ved MF. På samme måte er det nødvendig å tenke gjennom hvordan vi tolker og utlegger Skriften, hvordan vi forholder oss til vår pluralistiske samtid og hvordan vi kan gi troen videre.

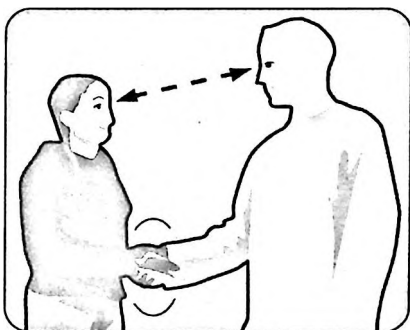
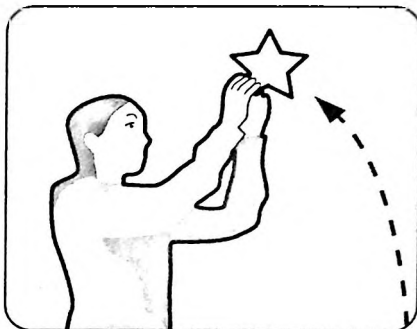
Kr 198,-

Luther Forlag

Besøk oss på: www.lutherforlag.no

Nyskapende konfirmantbok

fra Luther Forlag

Knut Tveitereid, Hege Fagermoen, Bård E. H. Norheim og Per Arne Dahl

BRUKERVEILEDNING

Kunnskap, erfaring og fellesskap integreres i et helhetlig opplegg, som vil engasjere, utfordre og legge til rette for gode opplevelser.

Utgangspunktet er høytidene dåp, jul, bryllup, begravelse, påske, pinse og konfirmasjon.

En konfirmantbok som også vil være en ressursbok videre i livet!

www.brukerveiledning.no

51119-3 - 4
DET TEOLOGISKE MENIGHETSFAK
BIBLIOTEKET
PE 5144 MAJORSTUEN
0302 OSLO

Menighetsfakultetet

Luthersk kirketidende
MF Ti Lu
2004 Årg. 139 Nr 3

H04000194

UTKOMMER annenhver uke på Luther Forlag og redigeres av rek Nordhaug, professor Vidar L. Haanes, sokneprest Jan Otto Myrseth og instituttprest Berit Okkenhaug. «Fra bokfronten» redigeres av kapellan Morten Erik Stensberg. e-post: tangenmenighet@sensewave.com

REDAKSJON

Luthersk Kirketidende, Postboks 5144 Majorstua, 0302 Oslo.
Red. sekr.: Cand.philol. Ellen Merete Wilkens Finnseth.
Tlf. 22 46 79 70 (kontortid fredag kl. 9.30–13.30)
e-post: redaksjon.lk@lutherforlag.no

LESERINNLÉGG til Luthersk Kirketidende mottas med takk, og kan sendes til ovenstående e-post adresse, eller evt. pr. post til redaksjonen.

ABONNEMENT, ADRESSEENDRING O.L.:

OBS! Ny kontakt! Lutherske Kirketidende v/Björg Gjelsvik,
Bok og media AS Grensen 15 0159 OSLO.
Tlf. 22 00 87 70. Fax. 22 00 87 71.
e-post: bjorg.gjelsvik@bokogmedia.no

Pris kr. 490,- pr. år for Norge. Utlandet kr. 550,- pr. år.
OBS! Nytt Kontonummer: 3000.14.73669

ANNONSEPRISER

Det er muligheter for følgende 6 annonsemoduler i LK:

1. 1/2 kvartside (Høyde 42 mm, bredde 61 mm) kr 375,- +moms
2. Kvartside (Høyde 42 mm, bredde 127 mm) kr. 615,- +moms
3. Halvside (Høyde 177 mm, bredde 61 mm) kr. 1090,- +moms
4. Halvside (Høyde 85 mm, bredde 127 mm) kr. 1090,- +moms
5. 3/4 side (Høyde 130 mm, bredde 127 mm) kr 1700,- +moms
6. Helseide (Høyde 177 mm, bredde 127 mm) kr. 1940,- +moms

ISSN 0332-5431

Lena Bergström

Å GI PLESS TIL EN ANNEN

Om åndelighet, foreldrerollen og hverdagslivet

Gjenkjennelig, treffsikkert – og ikke uten glimt i øyet – om tidsklemme, utilstrekkelighet, trøtthet og dårlig samvittighet. Men først og fremst en bok som setter oss på sporet av en åndelighet som får plass i livet slik det er.

Kr 198,-

Luther Forlag

Aktuelt fra Luther Forlag

Besøk oss på: www.lutherforlag.no